LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Semi-Weekly
102-02 Liberty Avenue
Ozone Park 17, N. Y.
Telephone MIchigan 1-6887
PRICE 10c A COPY

No. 39 ★★★★ Ozone Park 17, N. Y. Penktad., geg. (May) 13, 1960 ★★★★ METAI 49-ji

KRISLAI
— Rašo J. Gasiūnas —

Štai kur uždanga!
Tiems, kurie čia
nemato skurdo.
Pagrūmojo ir laimėjo.
Baisus likimas.
Ar vėl pasikartos?
Jaunimas už vienybę.

Kubos Darbininkų Konfederacijos atstovas Gustavo Mas ruošėsi atvykti į New Yorką. Jis buvo apsiėmęs kalbėti Gegužės Pirmosios demonstracijoje. Plačiai jis buvo garsinamas, kad raportuos, kas dabar dedasi Kuboje.

Amerikos bankininkams, kurie turi investmentų Kuboje, matyt, Maso atvykimas New Yorkan buvo nepageidaujamas. Jie padarė spaudimą Washingtone ir Mas negavo leidimo čia atvykti.

Matote, kur yra "geležinė uždanga." Čia pat mūsų krašte.

—:—

Detroitietis negras jaunuolis Johnny Baker buvo savo namuose baisiai žiurkių sukandžiotas. Jis paralyžiuotas, tai negalėjo žiurkių atsiginti. Jo tėvas — karo veteranas, dabar bedarbis ir gyvena gaudamas $66.15 mėnesinės pensijos.

Bakerių šeima gyvena tokiame name, kuris turi net 15 pripažintų prasižengimų prieš įstatymus. Tokie namai pripažinti nebetinkami gyventi. Bet Bakeriai geresnių kambarių nepajėgia pasirenduoti, tai ir gyvena lūšnyne.

Tai vienas pavyzdys, kaip biednuomenė turtingiausiame krašte gyvena. Argi galima sakyti, kad Amerikoje skurdo nėra?

—:—

Jungtinė Automobilių Darbininkų Unija griežtai pasisakiusi prieš General Motors ir Chrysler korporacijų pasimojimą įvesti savo darbavietėse dar didesnį skubumą, sumobilizavo savo unijos lokalus ir narius išeiti streikan. Kuomet tų korporacijų darbininkai pasisakė streiku priešintis, tai korporacijos ir atšaukė savo planą.

Vieningai veikdami darbininkai laimėjo. O korporacijos buvo pasiruošusios smarkiai sumažinti darbininkų skaičių. Tas joms neišdegė.

—.—

Hiroshima ligoninėje mirė Mitsue Tsanoda, 47 metų moteris. 1945 metais, kai atominė amerikiečių bomba krito ant šio miesto centro, tai ji buvo apie pusę mylios nuo centro. Bet bombos radiacija ją kliudė. Pasikankinusi 15 metų mirė.

Tai jau dvylikta šiemet nuo tos bombos radiacijos auka. O dabar bombos daug daugiau ištobulintos, keleriopai daugiau žalos gali padaryti, jeigu jos nebus uždraustos ir panaikintos.

—:—

Mažieji Italijos firmos Fiat išdirbystės automobiliai Kanadoje parduodami po $1,300. Garsinama, kad su jais galima padaryti po 50 mylių su vienu gazolino galionu. Fiat firmoje dirba apie 80,000 darbininkų.

Amerikos automobilių firmoms, kurios nemažai savo automobilių pristatydavo į Kanadą, tai nepatinka. Sumažėja joms biznis. Tai dabar Chrysler korporacija skelbia, kad ir ji galėsianti savo mažus automobilius Kanadoje parduoti už tą pačią kainą.

(Tąsa 6-tam pusl.)

PREZIDENTAS PASIIMA ATSAKOMYBĘ UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

Paryžiuje atsidaro vadų konferencija

Maskva. — Pirmadienį, gegužės 16 dieną, Paryžiuje atsidaro ilgai lauktoji viršūnių konferencija. Joje dalyvaus Eisenhoweris, Chruščiovas, De Gaulle ir Macmillanas, tai yra, vyriausi vadai Jungtinių Valstijų, Tarybų Sąjungos, Francūzijos ir Anglijos. Kartu dalyvaus daugybė politinių ir militarinių patarėjų. Į Paryžių jau suvažiavo šimtai korespondentų iš įvairių pasaulio dalių.

Po Chruščiovo apsilankymo Jungtinėse Valstijose tarptautinė padangė jau buvo prasiblaivius. Bet šaltojo karo šalininkai, priešai nusiginklavimo ir koegzistencijos, dėjo pastangų pakenkti viršūnių konferencijai. Jiems tatai dalinai pavyko su pasiuntimu JAV lėktuvo šnipavimo sumetimais į Tarybų Sąjungą.

Chruščiovas, TSRS premjeras, tikslu prablaivyti apsiniaukusią padangę, vėl pasiuntė po laišką Anglijos, Francūzijos ir Jungtinių Valstijų vyriausybėms, reikšdamas viltį, kad vadų konferencija pasitarnaus prašalinimui nesutikimų ir karo pavojaus.

Prieš viršūnių konferenciją stovi labai svarbūs klausimai, kaip tai: sumažinimas apsiginklavimo, padarymas taikos su Vokietijomis, prašalinimas nenormališkos padėties vakariniame Berlyne, prašalinimas tų priežasčių, kurios iššaukia nepasitikėjimą tarp socialistinio ir kapitalistinio pasaulio.

Reakciniai vokiečiai vykina Hitlerio instrukcijas

New Yorkas. — 1945 m. balandžio 30 d. Berlyne nusižudė Hitleris. Šiemet bal. 30 d. "The New York Times" išspausdino iš Paryžiaus savo vyriausio kolumnisto C. L. Sulzbergerio straipsnį.

Sulzbergeris rašo, kad Hitleris, pirm sau padarė galą, tai paliko naciams testamentą - instrukcijas, kur sakė: "Mūsų tikslas tas pats: vokiečiams turime laimėti teritorijų Rytuose".

Reiškia, Hitleris paliko instrukcijas, kad vokiečiai reakcininkai turi veržtis į Rytus, ką darė per šimtmečius jų protėviai kryžiuočiai, kaizeris ir naciai su Hitleriu.

Tuo pat kartu eilė korespondentų praneša iš Vakarų Vokietijos, kad jos apsiginklavimas eina didžiausia paskuba. Vakarų vokiečiai urmingai ginkluojasi ir ruošiasi, kaip tą darė hitlerininkai.

Kovo mėnesį pranešė korespondentai iš Vakarų Vokietijos, kad jos kancleris Adenaueris pareiškė:

"Dievas yra davęs vokiečių tautai specialią misiją: stovėti Vakarų sargyboje prieš tas jėgas, kurios veržiasi iš Rytų".

"Adenaueris pakartojo tą patį, ka sakydavo Hitleris besiginkluodamas.

"Istorija kartojasi", rašo korespondentas D. Middleton iš Londono. Tada Hitleris ginklavosi Amerikos pinigais, o dabar Adenaueris ir Hitlerio generolai. Dabartinė Vakarų Vokietija sudaro svarbiausias Vakarų karo jėgas karinėje sąjungoje (NATO).

Žymūs atgarsiai dėl J. Valstijų lėktuvo

Maskva. — Tarybų Sąjunga įteikė protestą Jungtinėms Valstijoms prieš jų šnipinėjimą lėktuvais. TSRS savo proteste atžymi ne tik tą įvykį, kada buvo nušautas lėktuvas gegužės 1 dieną, bet ir eilę pirmesnių.

JAV lėktuvo liekanos atgabentos į Maskvą ir išstatytos parodymui Gorkio parke. Buvo pakviesti užsienio korespondentai, kuriems parodyta lėktuvo liekanos, lakūno nutraukti paveikslai ir jo apsiginklavimo įrankiai.

Washingtonas. — Valstybės departmento sekretorius Herteris sakė, kad ir ateityje JAV žvalgybiniai lėktuvai skraidys išilgai TSRS sienų.

Maskva. — Amerikos lakūnas Francis Gary Powers prisipažino kaltu šnipavime Tarybų Sąjungoje. Jis bus teisiamas pagal tarptautines teises.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris sutinka su JAV šnipų ir militaristų veikla. Jis sakė, kad Tarybų Sąjungoje šnipavimas reikalingas, idant "išvengti netikėto užpuolimo" —"antrojo Pearl Harbor".

Maskva. — Tarybų Sąjunga sulaikė žinias apie Chruščiovo pareiškimą reikale Eisenhowerio vizito į Tarybų Sąjungą. Sakoma, kad amerikiniai korespondentai iškraipytai perdavė jo pareiškimą.

Maskva. — Amerikietis korespondentas M. Frankel rašo, kad maskviečiai pasipiktinę JAV lėktuvų šnipavimais.

New Yorkas. — Jungtinėse Tautose Tarybų Sąjungos delegacija išdalino kitų šalių atstovams faktiškus įrodymus apie JAV lėktuvą, kuris šnipavo Tarybų šalyje.

Maskva. — Čekoslovakijos ambasadorius buvo surengęs banketą. Ten TSRS premjeras Chruščiovas pareiškė, kad ateityje Tarybų Sąjunga raketomis apšaudys tas JAV karo bazes kaimyniškose šalyse, iš kurių bus siunčiami šnipavimo lėktuvai.

PEKINAS.—Kinijos sostinėje milijonas žmonių protestavo prieš JAV siuntinėjimą lėktuvų šnipavimo sumetimais.

Kaip buvo suimtas lakūnas Powers

Maskva. — Tarybiniai laikraščiai smulkmeniškai aprašė, kaip buvo suimtas JAV lakūnas Francis G. Powers. Ten, kur jis nusileido su parašiutu, artimai gyvena TSRS armijos seržanto Surino šeima. Surinas pasakojo:

Gegužės šventės dienoje buvome gerame ūpe. Mes ruošėmės pietų, kai išgirdome trenksmą. Manėme, kad tai švenčių proga raketos leidžiamos. Bet pamatėme besileidžiantį parašiutininką. Puolėmės jam gelbėti. Bet išpainiojus iš parašiuto ir nuėmus nuo galvos šalmą, patėmijome jo rankoje revolverį . . . O vėliau ir prie šono ginklą . . . Powers ginklus be pasipriešinimo atidavė.

Kinija duos pagalbos Nepalio karalystei

Katmandu. — Prieš dvi savaites čionai buvo sustojęs Kinijos premjeras Chou En-lai, kada jis grįžo iš Indijos. Jis pažadėjo Nepalio karalystei ekonominės pagalbos už $21,000,000.

Nepalio karalystė yra aukščiausiuose pasaulyje Himalaju kalnuose. Ji užima 54,000 ketv. mylių plotą ir turi apie 9,000,000 gyventojų.

Šalis atsilikusi. Neturi industrijos, tik 5 žmonės iš 100 moka rašyti ir skaityti. Nėra geležinkelių, o plentai sudaro tik 110 mylių. Žemdirbiai vargsta baudžiavizmo padėtyje. Feodalai yra pasisavinę geriausias žemes ir plėšia dideles nuomas nuo žemdirbių.

JAV submarinas jau apiplaukė pasaulį

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų atominės jėgos "U.S. Triton" submarinas plaukdamas po vandenių apiplaukė aplinkui visą pasaulį. Jis atliko 41,500 mylių povandeninę kelionę.

"Triton" plaukė, daug maž, tuo pat ruožtu, kaip 16-tame amžiuje pirmą aplinkui žemę kelionę atliko laivai, Mageliano vadovaujami. Submarinas kelionę atliko per 84-rias dienas.

TSRS jau panaikins asmeninius taksus

Maskva. — Parlamento suvažiavime priimtas nutarimas, kad 1965 metais Tarybų Sąjunga panaikins visus asmeninius įplaukų taksus. Tai reiškia, kad darbininkams liks 75,000,000,000 rublių.

Parlamentas taipgi nutarė, kad su 1961 metų sausio 1 diena bus pakelta rublio vertė iki Jungtinių Valstijų dolerio. Reiškia, ateinančiais metais doleris ir rublis jau turės tą pat vertę.

VADAI SUSIRINKS ELYSEE PALOCIUJE

Paryžius. — Gegužės 16 dieną atsidarys viršūnių konferencija. Anglijos, Francūzijos, Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos vadai susirinks į Elysėjo (Elysee) palocių. Šį palocių. pastatė 1718 metais Francūzijos karaliams. Jame jau įvyko daug svarbių konforencijų ir pasaulinių vadų susitikimų.

Rangūnas, Burma. — Manyva miestelyje sudegė 400 namų.

JAV karo bazės ir kitų šalių žmonės

Washingtonas. — Po to, kai Tarybų Sąjungoje buvo nušautas JAV lėktuvas, tai ateina prastos žinios iš kitų šalių, kuriose JAV turi karinių bazių.

Japonijos parlamente eina karštos diskusijos. Valdžios opozicija nori atmesti JAV ir Japonijos karinę sutartį. Pakistano valdžia bando išsiteisinti, būk ne iš Pakistano bazės tas lėktuvas pakilo. Anglijoje, Norvegijoje ir Irane žmonės protestuoja prieš buvimą JAV karinių bazių.

Kaip žinia, Tarybų Sąjunga pareiškė, jog ji laiko atsakomingomis ir tas šalis, kurios savo teritorijoje leido JAV įsteigti karo bazes. Ji sakė, kad dabar JAV lėktuvai iš tų bazių atlieka šnipinėjimą. TSRS premjeras Chruščiovas sakė, kad jeigu tas vėl pasikartos, tai TSRS imsis atitinkamų žingsnių prieš tas bazes.

Šio pareiškimo sėkmėje Pakistanas, Norvegija ir Japonija jau įspėjo Jungtines Valstijas, kad jų lėktuvai nesinaudotų tiems tikslams iš šių šalių bazių. Jungtinės Valstijos tas šalis ramina pareikšdamos, kad jeigu TSRR imsis žingsnių prieš ten esamas bazes, tai jas gins.

Vėliausios žinios

Washingtonas. — Dauguma kongresmanų ir senatorių užgiria JAV šnipavimo skyrių, kuris pasiuntė lėktuvą į TSRS gilumą. Bet tuo pat kartu yra ir tokių, kurie sako: Ką JAV darytų, jeigu TSRS turėtų karo bazę Meksikoje ir iš jos siuntinėtų savo šnipavimo lėktuvus virš mūsų šalies.

Tuscon, Ariz. — Mirė John Rockefeller, tėvas New Yorko valstijos gubernatoriaus. J. Rockefeller jau buvo 86 metų amžiaus.

Hamburgas. — Mirė vokiečių kompozitorius Paul Abraham.

Viena. — Birželio 30 d. Austrijon atvyks TSRS premjeras Chruščiovas.

Norvegija įsakė tyrinėti, ar tikrai JAV lėktuvas skrido linkui jos orlaukio. Kanados užsienio ministras H. Green sako, kad toki JAV šnipavimo lėktuvai gali pradėti atominį karą. Japonijos parlamente iškilo dideli debatai. Socialistai kietai kritikavo JAV už siuntinėjimą šnipavimo lėktuvų.

Maskva. — Tarybų Sąjunga parduos Indijai 4,500,000 tonų aliejaus.

Detroitas. — Žymiai sumažėjo naujų automobilių ir sunkvežimių gamyba.

Varšuva. — Lenkų militarinis teismas nuteisė A. Grigerį 8-iems metams kalėjimo už šnipavimą Vakarų Vokietijos naudai.

Kuba, T. Sąjunga ir jų prekyba

Havana. — Prieš keleris metus Kubos diktatorius Batista nutraukė diplomatinius ryšius su Tarybų Sąjunga. Dabartinė Kubos vyriausybė juos atsteigė.

Iš to yra naudos abiejoms šalims. Jų prekyba eina normaliai Tik šiomis dienomis tarybiniai laivai (tankeriai) "Čeklov" ir "Gorkiji" atgabeno gazolino, o laivas "Kirov" — geležies ir špižo.

Laivai plauks 2,000 mylių skersai TSRS

Maskva. — Už septynerių metų dideli jūriniai laivai galės plaukti skersai per visą Tarybų Sąjungą iš Šiaurinio okeano į Juodąją jūrą.

Dabar jūriniai laivai jungia Maskvą su Juodaja jūra. Gi kada bus baigta gilinti ir platinti linija tarp Volgos upės ir Onegos ežero, tai tada atsidarys jūriniams laivams kelias 2,000 mylių ilgio.

TSRS kritikavo JAV už A-bombų bandymus

Geneva.—Atominių ginklų uždraudimo konferencijoje TSRS delegatai kritikavo Jungtines Valstijas už tai, kad jos rengiasi panaujinti atominių bombų bandymus.

Washingtonas paskelbė, kad ateinantį rudenį vėl bandys nedidelės jėgos atominius ginklus požemyje. Tarybų Sąjungos delegatai sako, kad nuo "nedidelės jėgos" kelias veda prie pat didžiausios.

Romoj mirė vyskupas Vincentas Podolskis

Roma. — Gegužės 5 dieną čionai mirė pabėgėlis lietuvis vyskupas Vincentas Padolskis. Palaidotas gegužės 9 d. Mirė nuo tulžies ir kepenų uždegimo tesulaukęs 56 metų

Vyskupas Padolskis buvo vienas iš tų, kurie sunkiai buvo nusidėję lietuvių tautai. Bijodamas susilaukti užsitarnautos bausmės, vyskupas pabėgo iš Lietuvos kartu su naciais. Pabėgęs į Romą gavo gerai apmokamą darbą kaip "šv. Kazimiero kolegijos" prezidentas ir iš ten tęsė kovą prieš savo tautą.

Havana. — Indonezijos prezidentas Sukarno penkias dienas svečiavosi Kuboje.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Established April 5, 1911 ——— ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil, per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.50
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co.	$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	$6.50

Tirštai apsiniaukusi padangė

VISA TARPTAUTINĖ PADĖTIS pergyvena seniai begirdėtą sukrėtimą. Mat, įvyko nepateisinama, baisi provokacija. Ir įvyko kaip tik viršūnių konferencijos išvakarėse. Kai viso pasaulio akys buvo kreipiamos į Paryžių, kai visų tautų ir kraštų liaudis su viltimi laukė didžiųjų valstybių galvų susirinkimo apsvarstymui taikos išlaikymo problemų, staiga visa tarptautinė padangė apsiniaukė juodžiausiu debesiu. Ir dar nežinia, kuomi tai visa pasibaigs.

Tai, atrodo, bus darbas tų, kurie desperatiškiausiomis pastangomis priešinosi viršūnių konferencijai ir bijojo jos pasisekimo. Jie galvojo ir planavo, kaip savo tikslus pasiekti. Galimas daiktas, kad tai jiems nors dalinai ir bus pavykę. Daugeliui ir tų, kurie su tokiomis aukštomis viltimis konferencijos laukė, šiandien perspektyvos nebešviečia taip skaisčiai. Nerimas ir susirūpinimas apėmė visus.

Prasidėjo su gegužės mėnesio pirma diena. Nelauktai ir netikėtai Tarybų Sąjungos padangėje pasirodė labai greitas mažas sprūsminis lėktuvas. Socialistinės šalies budėtojai pastebėjo ir į jį paleidžia raketą. Lektuvas nukrinta. Lakūnas leitenantas Powers spėja parašiūtu nusileisti ir išlieka gyvas. Viskas aišku: lėktuvas amerikiečių, lekia iš amerikinės karinės bazės Turkijoje. Jo misija perskristi per visą Tarybų Sąjungą ir nusileisti net Norvegijoje. Pakeliui stebėti ir nufotografuoti strateginius industrinius punktus, kuriuos Amerika galėtų, karui kilus, iš oro atominėmis bombomis sunaikinti. Vadinasi, lėktuvo tikslas šnipinėjimas. Lėktuvo tikslas provokacija!

Taip Tarybų Sąjungos premjeras Chruščiovas paskelbė Aukščiausiosios tarybos posėdyje Maskvoje. Apstulbsta ne tik tie, kurie dalyvavo toje sesijoje, bet ir visos Tarybų Sąjungos, ir viso pasaulio liaudis. Kaip tai gali būti: taikos metu, kai visi kalba apie tarptautinio įtempimo sumažėjimą, kai vis plačiau ir giliau visur suleidžia taikaus sambūvio idėja savo šaknis, kai mes, amerikiečiai, ant biblijos padėję rankas priesaikaujame, jog mes trokštame tik taikos ir ramybės, kai, va, tik už poros savaičių susirinks viršūnių konferencija Paryžiuje, mūsų lėktuvas iš kaimyniškos Turkijos pasiunčiamas surasti ir nufotografuoti Tarybų Sąjungos industrinius centrus sunaikinimui!

Ką dabar mes pasakysime? Ką pasakys mūsų vyriausybė, mūsų vadai ir valdovai? Laukė visa Amerika, laukė visas pasaulis.

Pasigirsta pirmas balsas. Pareiškimą išleidžia valdiška įstaiga, National Aeronautic and Space Administration. Ji, aišku, kalba valdžios vardu. Ji sako pasauliui, kad šitas lėktuvas buvo visų nekalčiausias. Tai lėktuvas, girdi, kuris užsiima tik tyrinėjimu oro padėties. Kadangi jis lekioja labai aukštai, tai, matyt, lakūnas Francis G. Powers apalpo, o lėktuvas pasileido iš Turkijos į Tarybų Sąjungą.

Mūsų komercinė spauda tuoj suriko: Žiūrėkite, kokie tie Sovietai barbarai! Štai pašovė nekaltą mažytį beginklį lėktuvą!

Bet faktai aiškūs, faktai ryškūs. Lakūnas išliko gyvas. Lėktuvas nesudegė. Chruščiovas parodo neginčijamus įrodymus, jog lėktuvas nebuvo niekur paklydęs bei nuklydęs, kad jis buvo Amerikos pasiųstas į Tarybų Sąjungą šnipinėjimo tikslais. Jis pasiųstas tiksliai ir apgalvotai. Meluoja tie, kurie sako, kad jis tik orą tyrinėdamas paklydo ir nuklydo į Tarybų Sąjungą.

Ir kas gi pasirodo? Pasirodo, kad premjeras Chruškiovas paskelbė teisybę. Nebėra kaip užsiginti. Nebegalima aiškios tiesos paneigti. Ir štai jau prabyla mūsų Valstybės departamento galva sekr. Herter. Jo balsas jau ir prezidento balsas.

Mr. Herteris pasako: **Taip, šis lėktuvas buvo mūsų pasiųstas šnipinėjimo tikslams.** Dar daugiau: **tai nebe pirmas toks mūsų žygis.** Ir dar daugiau: **Mes ir ateityje panašias šnipinėjimo misijas stengsimės atlikinėti! Nes mes norime sužinoti visas Tarybų Sąjungos militarines slaptybes!**

Tai tokia padėtis.

Negalima stebėtis, jog visos tarybinės vyriausybės vardu premjeras Chruščiovas visus persergėjo nuo panašių žygių prieš jo šalį ateityje. Jis sako, kad kelias bus pastotas. Jis taipgi parodė pirštu į tas šalis, kuriose veikia Amerikos militarinės bazės, iš kurių panašiomis šnipinėjimo misijomis amerikiniai lėktuvai lekioja. Tos šalys turi imti atsakomybę. Jos panaudojamos provokacijai. Tarybų Sąjunga turės imtis atitinkamų žygių pastojimui kelio.

Vadinasi, tarptautiniai santykiai vėl labai įsitempė ir pablogėjo. Ir tai viršūnių konferencijos išvakarėse.

Ar tai reiškia, kad mes jau turime visai nustoti vilties dėl konferencijos pasisekimo? Ne, neturime. Tikėkime, kad nepaisant baisiai apsiniaukusios padangės, konferencija atneš gero. Susirinkę didžiųjų valstybių vadai rimtai pagalvos apie pavojų žmonijai ir rūpestingai paieškos būdų nesusipratimams pašalinti. Lauksime ir tikėsimės!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

"GALINGAI SKAMBĖK, LAISVA DAINA"

Atrodo, kad Lietuvoje labai, labai rimtai ruošiamasi prie Dainų šventės, kuri įvyks ryšium su atžymėjimu Lietuvoje tarybinės santvarkos įsikūrimo dvidešimtmečio. Respublikinės Dainų šventės organizacinio komiteto pirmininku pastatytas senas kovotojas K. Preikšas.

Apie tai, kaip ir kas planuojama dėl Dainų šventės, K. Preikšas rašo:

Pilname jėgų žydėjime Tarybų Sąjungos tautos, vykdydamos didingąjį septynmečio planą, atskleidžia mūsų šalies istorijoje neišblėstantį liaudies šlovės ir įžymių pergalių puslapį.

Kaip ir visi tarybiniai žmonės, savo indėlių į komunistinės statybos laimėjimus didžiuojasi ir lietuvių tauta, kuri, įžengdama į antruosius septynmečio metus, kartu įžengė ir į savo tarybinio gyvenimo dvidešimtmetį. Šią džiugią istorinę datą Tarybų Lietuvos darbo žmonės pasitinka įžymiais laimėjimais.

Kartu su šauniaisiais įmonių ir gamyklų darbininkais, darbščiaisiais kolūkiečiais septynmečio statytojų gretose tvirtai žengia ir mūsų kultūros darbuotojai. Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei jie ruošia puikią dovaną — respublikinę dainų šventę. Ši šventė įtikinamai pademonstruos, kaip suklestėjo mūsų liaudies kultūra tarybinės santvarkos metais.

Šiandieną mes pelnytai galime pasidžiaugti išaugusiu meno saviveiklos masiškumu — respublikos saviveiklininkų skaičius pasiekė 220,000 dalyvių. Pasiruošimo dainų šventei laikotarpiu respublikoje susikūrė tūkstančiai naujų gausių ir stiprių meno saviveiklos kolektyvų, pasipildė ir sustiprėjo daugelis senų kolektyvų.

Šių metų respublikinė dainų šventė savo užmoju ir programos turtingumu bus didžiausia ir įdomiausia iš visų buvusių dainų švenčių. Joje pirmą kartą dalyvaus nauji saviveiklos žanrai — populiariosios kaimo kapelos bei dainų ir šokių liaudies ansambliai, kovingosios meninės agitbrigados ir kiti kolektyvai. Dainų šventė vyks ne "Spartako" stadione, kaip anksčiau, bet gražioje Vilniaus poilsio vietoje—Vingio parke. Čia dabar vyksta įtemptas darbas — statoma speciali dainų šventės estrada daugiatūkstantinio choro pasirodymams, rengiama aikštė jungtiniam šokių kolektyvui. Liaudies meno savaitės metu Vilniaus aikštėse ir salėse vyks chorų, šokių kolektyvų, orkestrų, liaudies teatrų, meninių agitbrigadų ir kitų saviveiklinių kolektyvų konkursai ir pasirodymai, liaudies meno parodos atidarymas.

Tenka pabrėžti, kad Dainų šventės proga Lietuva tikisi nemažai svečių iš užsienio. Jų, matyt, bus grupė ir iš Jungtinių Valstijų. Kiek mums žinoma, užkvietimus Dainų šventėje ir dvidešimtmečio atžymėjime dalyvauti yra gavusios Jungtinių Valstijų, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių kolonijos.

VĖL NUTARĖ PRIEŠINTIS SUSISIEKIMUI SU LIETUVA

Pranešta, kad gegužės mėnesio pradžioje vėl į Washingtoną buvo suskridę ir per kelias dienas konspiravo raketieriai iš Amerikos Lietuvių Tarybos ir VLIKo. Jie ten nutarę pasidalyti darbu: Taryba "Lietuvos laisvinimo darbui vadovaus" Jungtinėse Valstijose, o VLIKas "kitose šalyse." Jie taipgi nutarę paveikti pasaulio opiniją prieš Lietuvą, ryšium su Pabaltijo šalyse ruošiamomis dvidešimtmečio atžymėjimo apeigomis.

O gal dar įdomesnis raketierių nutarimas bus nutarimas priešintis bet kokiokiam kontaktui su Lietuva. Tiek pavienių asmenų vykimas į Lietuvą, tiek ekskursantų važiavimas jų "laisvinimo" bizniui esąs kenksmingas.

Mes nesistebėsime. Visi šie nutarimai buvo padaryti tik vienu tikslu: desperatiškai priešintis vis platėjančiam kontaktui ir kultūriniam bendradarbiavimui tarpe Lietuvos ir lietuvių išeivijoje. Mes galime Grigaitį ir Šimutį užtikrinti, kad ir šios jų pastangos bus veltui. Vis daugiau ir daugiau net jų pasekėjų pradeda nebesuprasti jų pozicijos: čia jie rėkė ir rėkia, kad tarpe Lietuvos ir užsienio lietuvių gyvuoja "geležinė uždanga," o dabar patys desperatiškai priešinasi susisiekimui ir bendradarbiavimui su Lietuva. Vadinasi, ne iš Lietuvos pusės toji siena statoma, o iš tų išeivijoje, kurie dar ir šiandien tebesipriešina kultūriniam bendradarbiavimui su senąja tėvyne. Tokios dviveidiškos ir kvailos politikos sužlugimas neišvengiamas.

AR BUS NAUJA PARTIJA?

Atrodo, kad Kanados organizuoti darbininkai politiniu požiūriu bus pralenkę Jungtinių Valstijų darbininkus. Štai neseniai įvykęs visos šalies organizuotų darbininkų Kongresas nutarė be tolimesnio vilkinimo eiti prie įkūrimo "naujos politinės partijos." Kanados organizuoti darbininkai sudarys naujosios partijos pagrindus. Jie tikisi, kad į savo pusę jie patrauks nemaža smulkiosios buržuazijos, darbo farmerių ir inteligentijos.

Susidarymas trečios jėgos naujos politinės partijos formoje, kurios nugarkauliu būtų 1,200,000 organizuotų darbininkų, galėtų griežtai pakeisti visą situaciją Kanadoje.

Kaip į formavimąsi naujos politinės partijos Kanadoje pažiūrės Kanados Komunistų partija ir kitos pažangiosios grupės?

Kanados pažangiųjų lietuvių savaitraštis "Liaudies balsas" nerodo per daug entuziazmo toms pastangoms. Skaitome:

Atrodo, kad nauja darbo partija galų gale bus suorganizuota. Klausimas tiktai, ar ji bus nauja tikra to žodžio prasme. Iš visko sprendžiant, tai ji bus tiktai kita ar kitu vardu pavadinta socialdemokratų partija.

Visos diskusijos iki šiol rodo, kad ši partija nebus visa apimanti. Jau iš anksto pasakyta, kad nebus įsileista pažangių žmonių. Ji bus tempiama ant seno CCF kurpalio.

Norint turėti tokią darbo partiją, kuri sudarytų galimybes laimėti rinkimus, reikia sutraukti į partiją visus darbo žmones, farmerius, darbininkus, tarnautojus, visus alginius ir ne alginius rankų ir proto darbininkus.

Ši partija nebus socializmo siekianti partija. Tas jau aišku. Tad ji turi būti plati, masinė partija. Jei ne, tai neapsimoka nei laiko eikvoti.

Kanados Komunistų partijos atsiliepimo dar nematėme. Gal ir ji, kaip "Liaudies balsas," kritiškai pasveikins Darbininkų Kongreso nutarimą. Viskas, žinoma, priklausys nuo to, kaip naujoji partija ir jos vadovybė orientuosis įvairiais didžiaisiais klausimais, pirmoje vietoje taikos išlaikymo ir taikaus sambūvio klausimais. Jei ji užims teisingą, pažangią poziciją, jai bus lemta vaidinti svarbų vaidmenį. Bet jei ji bus tik socialdemokratų įrankis, jos ateitis nekokia.

KUR TAS PRASIMELAVĖS MENŠEVIKAS DABAR PADĖS SAVO AKIS?

Nežinia, kaip dabar jaučiasi menševikų dienraščio "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis. Gal niekados pirmiau jis nėra buvęs tokioje nepavydėtinoje padėtyje. Mums jo net gaila. Žmogus taip skaudžiai nusimelavo nuo koto, jog vargu begalės savo skaitytojams tiesiai į akis pažiūrėti.

Mes turime mintyje jo versiją apie tai, kaip ir kas atsitiko Jungtinių Valstijų šnipinėjimo tikslais pasiųstu į Tarybų Sąjungą lėktuvu. Gegužės 7 d. "Naujienose" skaitome jo net du editorialus apie tą įvykį. Matyt, jie buvo rašyti pirma, negu pasirodė mūsų Valstybės departmento prisipažinimas, kad lėktuvas buvo pasiųstas šnipinėjimo tikslams. Grigaitis suriko: *"Banditizmas ore!"* Girdi, *"čia yra žiaurus sovietų smurto darbas, labai panašus į banditizmą."*

Mūsų lėktuvas tik nekaltai orą patyrinėjęs. Jo lakūnas buvęs netekęs sąmonės ir todėl tame ore buvęs paklydęs. Ir klausykite:

"Lėktuvui nusileidus į žemesnius oro sluogsnius, lakūnas, veikiausia, būtų atgavęs sąmonę. Bet sovietų raketos šūvis jam šitą progą atėmė. Lėktuvas buvo nukirstas ir lakūnas užmuštas."

Kaip su Chruščiovu? Grigaitis neabejoja, jog Chruščiovas, pranešdamas apie lėktuvo nušovimą ir apie tai, kokia to lėktuvo buvo misija, "išsikraustė iš proto."

Tai šitaip. Mums gi atrodo, kad ir "Naujienų" skaitytojai dabar supras, jog iš proto išsikraustė ne Chruščiovas, bet Pijus Grigaitis. Juk dabar visas pasaulis žino, kad Chruščiovas žinojo, ką kalba ir skelbia, o Grigaitis rašė ir banditizmais švaistėsi nieko nežinodamas.

MYLIA, KILOMETRAS IR JŪRINIS "MAZGAS"

Amerikoniška mylia yra 5,280 pėdų ilgio. Kilometras yra 3,280 pėdų ir 8 colių ilgio. Jūrinė mylia — "mazgas," angliškai "knotas" — yra 6,076 pėdų ir 10 colių ilgio.

TUNISIJA IR TSRS

Tunis. — Tunisijos respublika užmezgė diplomatinius ryšius su Tarybų Sąjunga. Netrukus abidvi šalys apsikeis ambasadoriais.

Tunisija randasi šiaurinėje Afrikos dalyje, prie Viduržemio jūros. Ji užima 48,313 ketv. mylių plotą ir turi 4,000,000 gyventojų.

Viršūnių konferencijos išvakarėse

Per kelerius pastaruosius metus Tarybų Sąjungos vyriausybė kvietė Vakarų didžiąsias valstybes į viršūnių konferenciją, kad prašalinus tuos nesutikimus, kurie palaiko nedraugišką ir nenormališką tarptautinę padėtį. Bet Vakarų vyriausybės surasdavo visokių pasiteisinimų ir konferencija neįvykdavo.

Pagaliau jau susitarta. Konferencija atsidarys Paryžiuje, gegužės 16 dieną, Joje dalyvaus Anglijos, Francūzijos, Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos vyriausi vadai su savo patarėjais. Iš pirmesnių vyriausybių pareiškimų yra žinoma, kad konferencijoje bus svarstoma: padarymas taikos su abiejomis Vokietijomis, paliuosavimas vakarinio Berlyno iš okupacijos, uždraudimas atominių ginklų, susitarimas mažinti militarines jėgas, sulaikymas vienų prieš antrus propagandos, priėjimas prie išvados, kad socialistinis ir kapitalistinis susitvarkymas gali ir privalo taikoje sugyventi, tai yra, atsisakyti nuo pasiruošimo ginklo pagalba pakeisti sau nepatinkamą santvarką, ir kiti reikalai.

Kada pereitaisiais metais Jungtinėse Valstijose lankėsi Chruščiovas, tai po jo susitarimo su prezidentu Eisenhoweriu šaltasis karas sumažėjo — pasireiškė atodrėkis,

Nereikia nė sakyti, kad pagerėjimas tarptautinių santykių nepatinka nei karo kurstytojams, nei ginklų ir amunicijos gamintojams, kurie iš apsiginklavimo turi milžiniškus pelnus. Chruščiovas tik sugrįžęs iš Amerikos tą sakė. Jis sakė, kad prezidentui Eisenhoweriui yra daug sunkiau dirbti palaikymui taikos, negu Chruščiovui, nes Eisenhowerį apsupa jėgos, kurios nenori taikaus žmonių sugyvenimo.

Ir tas pilniausiai pasitvirtino, kada Tarybų Sąjungoje buvo nušautas Jungtinių Valstijų lėktuvas, kurį pasiuntė JAV užsienio šnipų departmentas, vadovaujamas Alleno Dulleso.

Chruščiovas sakė, kad TSRS jau žymiai sumažino savo armijos, laivyno ir orlaivyno jėgas, bet Vakarai to dar nepadarė. TSRS jau kelis kartus pasiūlė praktišką planą, atatinkantį Jungtinių Tautų Asamblėjos priimtai rezoliucijai, kuris vestų prie nusiginklavimo, bet Vakarų valstybės jo nepriėmė.

Visa tai rodo, kad Vakaruose yra galingų jėgų, kurios nenori taikaus sugyvenimo su socialistinėmis šalimis. Chruščiovas sakė, kad karo krstytojai apsirinka, jeigu jie mano, kad socialistinis pasaulis yra silpnas, ir tik todėl nori taikaus sugyvenimo. Jis nurodė, kad taikos trokšta ne tik socialistinių šalių žmonės, bet ir kapitalistinių, nes karas būtų baisi žmonijai katastrofa.

Tai tokiose sąlygose atsidaro viršūnių konferencija. Ji prasideda labai pavojingoje, įtemptoje tarptautinėje atmosferoje. Mūsų supratimu, jeigu viršūnių konferencija būtų įvykusi prieš metus laiko, tai galimas daiktas, kad dabartinių pavojingų įvykių nebūtų buvę.

Nereikia nė sakyti, kad kaip socialistinių, taip kapitalistinių šalių liaudis su dideliu nepasitenkinimu seka erzinančius įvykius, panašius, kaip JAV šnipinėjimas lėktuvais. Tačiau turėkime viltį, kad vadai ir jų patarėjai, suvažiavę į viršūnių konferenciją, supras liaudies troškimą, supras kelius prašalinimui erzinančių ir pavojingų padėčių, sudarys bent pradžią susitarimų, kurie vestų žmoniją prie taikaus ir ramaus gyvenimo.

D. M. Š.

Laiškas iš Lietuvos

Jurgis Šimaitis, Brocktone, gavo savo giminaičio iš Šakių laišką, kuriame, be kitko, sakoma:

Gerbiamas dėde,

Šiandie gavau iš Jusų ir šiandien rašau Jums laišką. Labai dėkoju už tokį greitą atsakymą. Visa mūsų šeima nuoširdžiai dėkojame už siunčiamas mums dovanas, o labiausiai aš. Savo dovana aš labai džiaugiuosi, nes neturiu nuosavo laikrodžio. Daugelis mano ir kitų vyresnių klasių mokiniai nešioja rankinius laikrodžius, kurių nešiojimas Tarybų Sąjungoje labai paplitęs, bet man tėvai jokio laikrodžio nenuperka, nes visas pinigų sutaupas išleidžia namo remontui, maistui ir aprangai. Savi rankiniai laikrodžiai kainuoja apie 300 rublių. Vyriškas laikrodis "Pobieda" (Pergalė) kainuoja 295 rub. Neseniai Tarybų Sąjungoje buvo kai kurių prekių kainų numažinimas. Geros kokybės fotoaparatai atpigo keturiais - penkiais šimtais rublių. Kainų numažinimas kūna beveik kas metai. Tai prisideda prie darbo žmonių gerbūvio gerinimo.

Apie banditizmą pokario laikais aš žinau nedaug, bet kiek žinau parašysiu.

Didelės neigiamos įtakos banditizmui turėjo "Amerikos balsas," kuris sakė, kad visi turtuolių sūnūs ir visi jaunuoliai, nepatenkinti Tarybų valdžia, lįstų į miškus ir lauktų, kol "nušvis aušrelė." Jeigu "Amerikos balsas" būtų sakęs, kad lietuviai priprastų prie esamos tvarkos, banditų būtų buvę visai mažai.

Nevirauskienės du sūnūs paveikti "Amerikos balso," įlindę į girią su kitais banditais veikė prieš liaudį.

Netoli mano tėviškės gyvenąs Svabūnas (?) banditų padlaižūnų buvo įskųstas. Atėję banditai jį išsivedė laukan ir nušovė. Didžiausias banditų įsitvirtinimas buvo Lekėčių miškuose. Banditai girti vaikščiodavo po kaimus, mušdavo ar žudydavo kolūkiečius, kolūkių vadovus, ar šiaip įtartinus žmones, prievartaudami merginas. Visi banditai ir jų įsitvirtinimas Lekėčių miškuose buvo likviduoti. Dabar jokių banditų nėra.

Havana. — Kubos valdžia sako, kad Jungtinėse Valstijose skleidžiamos pasakos, būk ji raginus amerikiečius W. L. Shergalis ir H. Rundquist skristi į Kubą, yra melas.

ĮVAIRUMAI

Gyvoji meškerė

Tarybinis traleris "Stalinbadas" žvejojo šiaurinėje Atlanto vandenyno dalyje. Kartą, ištraukus tinklus, juose buvo rasta apie 50 centimetrų ilgio plokščia, juoda žuvis. Jos plačiose žiotyse buvo aštrūs dantys, o iš nugaros, tarsi meškerėlės buvo išaugę gyvi siūlai su pūslelėmis galuose.

Tokią žuvį net seni jūrininkai matė pirmą kartą savo gyvenime. Ji buvo pristatyta į Murmanską ir perduota Poliariniam jūrų žvejybos ir okeonografijos institutui. Tai retas žuvies-žvejo egzempliorius. Pirmą kartą ją pastebėjo beveik prieš šimtą metų norvegų mokslininkas ichtiologas Golbelis. Nuo to laiko į žvejų tinklus ji pateko tik apie 20 kartų. Dažniausiai ją pastebėdavo prie Grenlandijos ir Kanados krantų.

Žuvis-žvejas paprastai gyvena 500-2,000 metrų gilumoje. Ten, amžinos tamsos viešpatystėje, nereikalinga nei ryški spalva, nei akylumas. Svarbiausia—tai plačios žiotys, aštrūs dantys, na, ir "žvejybiniai įrankiai."

Plaukiant žuviai, ryškiai šviečia jos "meškerėlių" galuose esančios pūslelės; jų šaltinis — šviečiančios bakterijos. Ši šviesa ir patraukia mažų žuvelių dėmesį, kurios priartėja prie pat žuvies-žvejo. Plačiomis žiaunomis "žvejas" jas bematant praryja.

Tačiau kartais žuviai-žvejui, matyt, pritrūksta vandenyno gilumoje maisto, ir ji pakyla iki 400-100 m. vandens paviršiaus. Štai tuomet "žvejas" ir papuola į tikrų žvejų tinklus.

Keliautojų medis

Lietus metu susirinkęs šio įdomaus augalo — ravenalos—lapų makštyse vanduo ne kartą padėjo keliautojams Madagaskaro, Gvijanos ir Karaibų jūros pakrantės tropikų miškuose. Dėl šios savo savybės medis ir buvo pramintas keliautojų medžiu.

—Bananų giminietis keliautojų medis priklauso daugiametėms žolėms. Iš jo storo akyto kamieno, panašiai kaip milžiniška vėduoklė, išaugusios dvi eilės didžiulių, dažnai vėjo įplėštu lapų. Lapai išaugę iš ilgų storų lapakočių, kuriuos vietiniai gyventojai naudoja kaip statybinę medžiagą, o lapalakščiai naudojami stogams dengti. Negro lūšnoje beveik visada galima pamatyti šviežius ravenalos lapus. Juos panaudoja kaip lėkštes ir staltieses.

Keliautojų medis vaisius nezga tik vieną kartą, o po to išdžiūsta. Jų vaisiai nevalgomi ir niekur netaikomi.

KADA ATSIRADO ŽIRKLĖS

Žirklės išrastos maždaug 800 metų prieš mūsų era. Jos tada pasirodė vienu laiku Italijoje ir Galijoje. Nežinia, kuri iš šių šalių yra jų tėvynė, bet iki tol panašaus įrankio niekur nebuvo. Senovinės žirklės nepanašios į dabartines: jos du pleištai sujungti ne vinute viduryje, bet lenkta lanksčia plokštele, o tai ne visiškai patogu. Instrumentas visas buvo daromas iš geležies.

Arabų kalifate žirklės įgijo dabartinę savo formą: du galus, du žiedus, viduryje vinutę. Tokios žirklės rastos Irane palaidojime, kuris datuojamas maždaug 800 metų prieš mūsų erą.

Tarybų Sąjungoje žirklės kasinėjimuose randamos dažnai. Seniausios dabartinės formos žirklės rastos X a. pilkapyje prie Smolensko. Vakarų Europoje to laiko žirklės surastos palaidojimuose Anglijoje, Prancūzijoje, Švedijoje.

Grybai, kurie sukelia haliucinacijas

Chemiškai ištyrus kai kuriuos tropinius augalus, pasirodė, kad jų sudėtyje yra nemaža alkaloidų, kurie gali sukelti žmogaus organizme nervinius sutrikimus. Iš tokių augalų tarpo plačiai žinomas peyotlas, viena kaktuso rūšių (Echinocactus Williamsi). Šis augalas paplitęs Meksikoje. Jo šaknyse gausu medžiagų, kurios, patekusios į žmogaus organizmą, gali sukelti haliucinacijas. Chemikams pavyko tas medžiagas išskirti. Jie pavadino jas meskalina. Meksikoje gyvenančių indėnų gentis, šišimekai tam tikrais metų laikotarpiais susirenka ir bendruomenėje valgo peyotlo šaknis. Po tam tikro laiko, ėmus veikti šio augalo nuodingosioms medžiagoms, šišimekai pajėgia ištisas valandas šokti, o paskui jie ima raudoti. Pasak jų, tos ašaros, sukeltos kaktuso-peyotlo nuodų, turi antgamtinę reikšmę: verkdami jie tariasi galį apsivalyti nuo savo nuodėmių. Taigi indėnų, šišimekų genties tarpe peyotlo šaknies vartojimas susijęs su jų religija.

Žinoma, kad senieji Meksikos gyventojai actekai savo religinėse apeigose taip pat naudodavo augalinės kilmės nuodus. Tai buvo tam tikra grybų rūšis, jų vadinama "teonanacatl." Actekų kalba tai reiškia "dievo kūną." Užvalgę to grybo, jie taip pat tapdavo liguistai linksmi bei liūdni.

Pradėjus tirti šiuos grybus, buvo surasta keletas jų rūšių. Visos jos sukelia organizmo nervinius sutrikimus. Iki šiol šie grybai nebuvo gamtininkų ištirti ir aprašyti. Šie grybai aptinkami tik centrinėje ir pietinėje Meksikoje. Dirbtinėse sąlygose (laboratorijose) jie auga gerai. Manoma, kad šių grybų nuodingosios medžiagos galės būti panaudojamos farmakologijoje.

TELEVIZIJA CEMENTO GAMYBOJE

AKMENĖ. — Balandžio mėnesio pirmoje pusėje Akmenės cemento gamykloje stojo rikiuotėn mechanizuotas ir automatizuotas naujas trupinimo skyrius. Jo pajėgumas didesnis už senąjį.

Pirmą kartą čia panaudota pramoninė televizija. Naujame trupinimo skyriuje baigti montuoti atitinkami įrengimai. Šios nauvės dėka trupinimo skyriui aptarnauti reikia dvigubai mažiau žmonių.

Ką amerikinė spauda sako aipe šnipinėjimo lėktuvą?

New York **"Daily News"** sako: "Mes apgailestaujame tik vieno dalyko, būtent, kad lakūno Powers misija nepavyko". Šis reakcinis laikraštis pilnai užgiria siuntinėjimą į Tarybų Sąjungą lėktuvų šnipinėjimo tikslais.

N. Y. **"Tribune" sako,** kad net ir tie, kurie pritaria panašioms lėktuvų misijoms prieš Tarybų Sąjungą, "stato klausimą, kodėl šis skridimas — atsižvelgiant į tos misijos pavojingumą — buvo padarytas kaip tik šiuo laiku".

N. Y. **"The American Journal"** reikalauja, kad mūsų Valstybės departamentas ir šnipinėjimo agentūra sudėtu ir paskelbtų visus šnipinėjimo kaltinimus prieš Tarybų Sąjungą, "jeigu Chruščiovas šį vieną incidenta bandys panaudoti kaip diplomatinę vandenilinę bombą".

N. Y. **"The Mirror"** reikalauja paguldyti ant kilimo tuos, kurie pasiuntė lėktuvą, "tik už tai, kad jie parinko netinkamą laiką". Girdi, "jie šnipinėja, mes šnipinėjame", tai ir viskas!

N. Y. **"Post"** reikalauja, kad atsteigimui mūsų prestižo pasaulio akyse prezidentas ir Kongresas paskelbtų visus faktus, susietus su šiuo įvykiu. Girdi, turi būti "iškelti aikštėn tie, kurie atsakingi už šitą nuosmukį".

N. Y. **"World Telegram"** mano, kad geriau, jog buvo bandyta šnipinėti, nors misija ir nepavyko, negu jei nebūtų buvę nieko daroma.

Newark **"Evening News"** mano, kad labai blogai buvo pasielgta, jog lėktuvas buvo siunčiamas kaip tik viršūnių konferencijos išvakarėse. Bet laikraštis negalįs suprasti, kodėl Chruščiovas nusprendė šį įvykį panaudoti "faktinam suparalyžavimui viršūnių konferencijos".

Buffalo **"Evening News"** sako, kad šitas įvykis davė Maskvai puikios medžiagos propagandai, o Ameriką pastatė į nejaukią ir kvailą padėtį".

Syracuse **"Herald-Journal"** mano, kad Chruščiovo keliamas "triukšmas" dėl to įvykio galįs patiems Sovietams "atsirūgti", nes, girdi, juk ir Sovietai užsiima šnipinėjimu.

New Haven **"Register"** užgiria prezidento Eisenhowerio ir sekretoriaus Herterio pripažinimą, kad lėktuvo misija buvo šnipinėjimas.

Boston **"Herald"** mano, kad šitas atsitikimas gali privesti prie to, jog šnipinėjimas bus viešai pripažįstamas ir priimamas.

Philadelphia **"Inquirer"** sako: "Neteisinga būtų pasmerkti tuos, kurie atsakingi už tą įvykį, kol ne visi faktai yra žinomi".

Washington **"Evening Star"** užgiria šnipinėjimo reikalą, bet mano, kad prezidentas Eisenhoweris "vyks į viršūnių konferenciją po debesiu nuožiūros, nes Jungtinių Valstijų moralinė pozicija tapo pažeista".

Washington **"Post"** mano, kad visas šis reikalas buvo prastai pravestas ir kad Chruščiovas laimėjo vieną punktą.

Baltimore **"Sun"** teigia: nereikaliga buvo tokia rizika. Tas parodo, girdi, kad mūsų šnipinėjimo operacijos prastai atliekamos.

Louisville **"Courier-Journal"** sako: mums labai svarbu sudaryti įspūdį, kad "mes tikrai norime taikos, o ne karo... Atsitikimas su lėktuvu ir tas, kaip tas įvykis buvo pravestas, šiuo reikalu mums pakenkė".

Atlanta **"Constitution"** mano, kad dabartinėje pasaulinėje padėtyje panašūs atsitikimai yra neišvengiami. Girdi, tai puikiai žino ir pats Chruščiovas. "Bet tuo tarpu Sovietams tapo suteiktas tiesiog fantastiškas propagandos įrankis. Ir jie jį išnaudos iki dugno".

Charlottesville **"Daily Progress"** teigia, kad mes turime du kelius. Vienas, nesiuntinėti lėktuvų į tarybinę teritoriją, o kitas — jei juos mes siunčiame, tai siuskime apginkluotus, kad galėtų apsiginti.

Chicago **"Daily News"** mano, kad šitas įvykis su lėktuvu ir prezidento paskelbimas, jog Amerika vėl pradės atominius bandymus po žeme, eina daug toliau, negu diplomatinis "nesusipratimas". Tai visa ne tik "pakenks viršūnių konferencijos eigai", bet gali atmesti mus taip toli atgal, jog reikės visos eilės metų atsigriebimui.

Chicago **"Sun - Times"** klausia, ar visa tai apsimokėjo? Laikraštis neabejoja, jog šita nelaiminga "avantiūra pažeidė Ameriką Tarybų Sąjungos naudai".

Chicago **"Tribune"** teigia, kad tas atsitikimas su lėktuvų neturėtų viršūnių konferencijoje padėti Sovietams manyti, jog "Jungtinės Valstijos yra bejėgės".

Cleveland **"Plain Dealer"** tai laiko "kolosališka klaida". Girdi: "Prisipažinkime: Jungtinių Valstijų valdžia padarė didžiausią klaidą su tuo šnipinio lėktuvo įvykiu".

Detroit **"Free Press"** mano, kad nors su lėktuvu buvo pasielgta netaktiškai, atsižvelgiant į viršūnių konferenciją Paryžiuje taikos reikalais, bet užgiria mūsų krašto vadus, kad jie praveda platų šnipinėjimą ir Sovietais nepasitiki.

Detroit **"Times"** pilnai užgiria šnipinėjimą, bet tam lėktuvo žygiui buvęs blogai parinktas laikas.

Kansas City **"Star"** abejoja, ar apsimokėjo daryti tokią riziką išvakarėse viršūnių konferencijos. Girdi, mes trokštame, kad "prezidentas nugalėtų aplaikytą smūgį".

Milwaukee **"Journal"** mano, kad "Washingtonas visą dalyką pravedė be galo prastai", tuo tarpu "Chruškiovas pasinaudojo proga labai gabiai". Mūsų valdžia padariusi klaidą, kad netylėjusi ir nelaukusi, kol Chruščiovas paklos ant stalo paskutinę kortą.

St. Louis **"Post Dispatch"** bara tuos, kurie teigia, kad kadangi vis tiek visi šnipinėja, tai mūsų nelaimė tik tame, kad mes tapome sučiupti. Didelis, sako, yra skirtumas tarpe paprasto šnipinėjimo ir "iš oro nutraukimas vietų, kurias mierijama iš oro bombarduoti. Tai darbas, kuriam mes patys griežčiausiai priešintumės. Nors toks žygis pateisinamas karo metu arba išvakarėse karo, bet yra didžiai provokacinis taikos metu".

Toledo **"Blade"** smerkia valdžią už prisipažinimą šnipinėjime. "Viską suėmus, tai bus didžiausia diplomatinė klaida, papildyta visoje šios šalies istorijoje".

San Francisco **"Chronicle"** teigia, kad "mūsų laisvojo pasaulio vadovybei tapo suduotas skaudžiausias smūgis". Ir: "mes reikalaujame, kad mūsų valdžia pasakytų tiesą, kada ką nors ji sako".

Seattle **"Times"** reikalauja, kad prezidentas ir saugumo taryba peržiūrėtų visą mūsų šnipinėjimo reikalą. Bet laikraštis teisina valdžią už "budėjimą"

N. Y. **"Times"** kolumnistas Krock reikalauja griežtai nubausti tuos, kurie sugalvojo tą žygį ir sudavė mūsų šalies prestižui tokį smūgį

To paties dienraščio kolumnistas Reston siūlo amerikiečiams atsistoti į Tarybų Sąjungos žmonių poziciją. Pavyzdžiui, ką mes darytumėme, jeigu Sovietai turėtų militarinę bazę Meksikoje ir iš jos siuntinėtų į mūsų kraštą lėktuvus su panašia misija? Girdi, mes juk tokios padėties netoleruotume...

N. Y. **"Tribune"** kolumnistė Marguerite Higgins mano, kad šitą įvykį plačiai panaudos "kairiasparniai, neitralistai ir kiti rateliai sukėlimui abejonių apie Amerikos troškimą sumažinti tarptautinį įtempimą".

To paties didlapio kolumnistas David Lawrence kaltina Tarybų Sąjungos premjerą varyme "provokacinės propagandos prieš kaip tik tas valdžias, su kuriomis jis norįs taikiu keliu išspręsti esamus nesusipratimus".

Ir taip gal visoje Amerikoje nerasi tokio redaktoriaus bei kolumnisto, kuris nebūtų vienaip arba kitaip pasisakęs apie susidariusią padėtį dėlei įvykio su nušovimu amerikinio lėktuvo, šnipinėjimo tikslais pasiūsto į Tarybų Sąjungą.

Norwood, Mass.

Balandžio 24 d. LLD 9 kuopa turėjo gražų parengimą — pietus ir koncertą. Parengimas visapusiškai pavyko. Apart vietinės publikos, turėjom ir svečių iš kitų miestų. Mūsų geri kaimynai atsilankė iš Brocktono, Bostono ir Lowellio. Seniai mūsų LLD 9 kuopa turėjo tokį gražų parengimą kaip šis.

Balandžio 29 d. LLD 9 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Bet gaila, kad šį sykį mažai atsilankė narių. Vienok mitingas buvo laikytas. Nutarta paaukot $5 "Laisvei" ir $5 LLD knygų leidimo fondui.

M Uždavinis

NUTEISĖ STUDENTUS

Savannah, Ga. — Teisėjas C. E. Alexander nuteisė 35 negrus studentus pasimokėti po $100 baudos, arba po 5 mėnesius kalėjimo. Juos kaltino, kad jie sėdėdami valgykloje ir laukdami patarnavimo "kenkė bizniui".

Svarbu dėl gavimo pensijos

Jeigu jūs dirbate ar turite savistovų užsiėmimą, kuris duoda teisę į socialinę apsaugą, pasirūpinkit gauti savo uždarbio kreditą.

Pinigų suma, kuri jums, jūsų išlaikomiems šeimos nariams ar, jūsų mirties atveju, likusiai šeimai bus išmokėta, yra apskaičiuojama iš vidurkio įplaukų jūsų socialinės apsaugos kasoje. Kad gauti šiuos išmokėjimus, jūs turite išdirbti tam tikrą laikotarpį. Jei jūsų uždarbis yra netiksliai praneštas, socialinės apsaugos išmokėjimai jums ir jūsų šeimai gali būti sumažinti. Jei apie jūsų darbą nėra socialinei apsaugai pranešta, jums nebus užkredituoti metai, kurie yra reikalingi būti apsidraudusiems į pensiją išėjimo metu, jūsų invalidiškumo ar mirties atvejais.

Dauguma žmonių, pasiekusių 65 metus amžiaus, turi turėti mažiausiai įmokėtą mokestį socialinei apsaugai už ketverius su puse metų. Žmonės, kurie vėliau sulauks 65 metų amžiaus, turės turėti dar daugiau kredito. (Vyras, gimęs 1906 m. ar vėliau, ar moteris, gimusi 1909 m. ar vėliau, turės turėti 10 metų kreditą socialinėje apsaugoje.) Išmokėjimams invalidiškumo atvejais (tarp 50 ir 65 metų amžiaus) gauti reikia turėti mažiausiai 5 metų kreditą socialinėje apsaugoje.

Dirbąs asmuo turi užsitikrinti, kad jo darbdavys tiksliai praneša apie jo pajamas. Jeigu jis turi savistovų užsiėmimą, tuo atveju jis pats turi pranešti savo gryną uždarbį, kai pildo savo mokesčių sugrąžinimo blankus, ir kasmet turi mokėti socialinės apsaugos mokesčius pagal savo uždarbį.

Kasmetinis nepranešimas socialinei apsaugai yra nusikaltimas prieš įstatymą, o tokie asmenys gali būti nubausti ir priversti mokėti intereso procentus už neišmokėtus socialinės apsaugos mokesčius. Nepranešimas, be to, gali iš viso atimti teisę į socialinės apsaugos protekciją. Įstatymas sako, kad uždarbis turi būti praneštas per trejus metus, tris mėnesius ir 15 dienų po mokestinių metų, kurių metu tas uždarbis buvo gautas. Pav., asmuo, turįs savistovų užsiėmimą, nepranešęs apie savo 1955 m. uždarbį ligi 1959 m. balandžio 15 d., niekad negaus socialinės apsaugos kredito tiems metams.

Reguliariai ir tiksliai praneškit savo teisių į socialinės apsaugos protekciją. Be to, reikalaukit, kad jūsų socialinės apsaugos kredito dydis jums būtų praneštas mažiausiai kartą į trejus metus.

Social Security

LDS seimo delegatų ir svečių dėmesiui

Lietuvių Darinbinkų Susivienijimo 14tas seimas įvyks liepos mėnesio 1 ir 2 dienomis Philadelphijoje. Seimo rengimo komisija su centro komiteto pagalba deda visas pastangas, delegatus ir svečius tinkamai priimti, duoti progą pasižalgyti, pamatyti istorines miesto vietas.

Tad penktadienio vakaras, liepos 1 d., bus laisvas. Delegatai ir svečiai galės atlankyti savus gimines, pažįstamus, bei sueiti į pažintį vieni su kitais.

Bet šeštadienį, liepos 2, ruošiama vakarienė delegatų ir svečių pasitikimui. Vakarienė įvyks tame pačiame Broadwood Hotel, 6-ame aukšte, Broad ir Wood gatvių. Delegatai kamarius galite užsisakyti iš anksto ar atvykę tą pačią dieną. Konvencijai, vakarienei ir koncertui svetainės tame pačiame aukšte.

Ir kviečiami vietiniai atsilankyti, pasiklausyti diskusijų, išgirsti centrinio komiteto raportus apie LDS narių skaičių, finansinį stovį. Vakarienėje ir koncerte girdėsite gražių dainų, muzikos. Filadelfiečiai turime mažai progų, mažai tolimų svečių, ir retai kada ateityje bus galima girdėti tokį aukštos vertės koncertą.

Tad pasižymėkite dienas, pasakykite savo pažįstamiems, draugams, kad ir jie dalyvautų vakarienėje ir koncerte.

Delegatai, kurie esate dainininkai, praneškite savo vardą, pavardę ir antrašą centrui, kad būtų galima įdėti jūsų vardą į programą. Bendras darbas sumažins rūpestį rengimo komisijai.

Pasitikėdami visų kooperavimu, iki pasimatymo liepos 1 ir dd. LDS 14-ame seime Philadelphijoje.

Rengimo komisija

Pittsburgh, Pa.

LDS APSKRITIES KONFERENCIJA

Sekmadienį, gegužės 22 d., 1.30 val popiet, LDS 160 kuopos svetainėje, 1024 Beaver Ave, įvyks LDS 8-tos apskrities metinė konferencija.

Taigi, draugės ir draugai, visos LDS kuopos, išrinkite delegatus ir prisiųskite į konferenciją. Taipgi kuopų valdybos dalyvaukite, būtų labai gerai, kad ir šiaip kuo daugiau LDS narių dalyvautų konferencijoje ir susipažintų su organizacijos veikla.

Turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Bus svarstoma ir delegatų pasiuntimas į LDS 14-tąjį seimą. Kaip kitados, taip ir šį kartą, apskritis prisidės prie padengimo delegatų lėšų, kurios kuopos juos siųs į seimą.

Po konferencijos turėsime gerą vakarienę, kurią paruoš mūsų patyrusios gaspadinės. Po vakarienės visi ir visos galėsime pasikalbėti bėgančiais reikalais.

Taigi, visi LDS nariai įsitėmykite tai! Prašom visus lietuvius atsilankyti į vakarienės parengimą.

Kviečia LDS 8tos Apskr. Komiteta

Asuncionas. — Įsivelių likučiai pabėgo į Bolivją. Prieš savaitę buvo veržę apie 300 ir norėjo versti Paragvajaus val

J. D. SLIEKAS (8)

Iš Pittsburgho lietuvių gyvenimo

(Iš mano atsiminimų)

(Tąsa)

Po teisybei, jiems tokie reikalai buvo svetimi. Bet jie darė viską, kad priversti mus išeiti iš LMD svetainės. Gi mes tai gerai supratome ir laikėmės čia kiek galėdami. Kodėl mes tą darėme? Todėl, kad LMD svetainė stovėjo pačiame centre, Soho dalyje, kuri tirščiausiai buvo lietuviais apgyventa. Rengsi kokį parengimą kur kitur, neturėsi daug publikos ir "lįsi į skylę"; rengsi LMD svetainėje, sueis daug publikos ir turėsi pelno.

Mūsų politiniai priešai tą žinojo ir už tai tą viską darė—mums kenkė. Jie, matomai, buvo nusamdę mušeikas drg. Baltrušaičio sumušimui gatvėj naktį, nes jį sumušus, suspardžius, nieko iš jo neatėmė — nei pinigų, nei laikrodėlio, nei nieko kito. Tas rodo, kad užpuolimas buvo padarytas ne apiplėšimo tikslu . . . Taip drg. Baltrusaitis ir nepasveiko kaip reikiant. Vis skundėsi šone skausmu ir 1942 metais mirė.

RUSIJOS BADUOLIŲ ŠELPIMAS

Užgriuvo mus nelauktai dar vienas darbas, tai badaujančių Rusijos žmonių šelpimas. Turėjome susirinkimą ir nutarėme steigti tam darbui komitetą. Kas gi jeis į jį? Vėl tie patys žmonės: Sliekas, Sliekienė, Juodis, Urbonas ir kt. Darbas sunkus, visi mūsų politiniai priešai vienu balsu šaukia: "Aha, ar mes nesakėme, kad tie mužikai nemokės šalį valdyti? Matote, prie ko jie privedė, prie bado!"

Reikia tuos visus šmeižtus atmušti, reikia žmonėms išaiškinti ir parodyti tikrąją bado priežastį, o ne nemokėjimą šalį valdyti. Turime atsiminti ir tai, koks galingas darbo žmonių priešų visame pasaulyje išstojimas prieš pirmąją darbo žmonių valdomą šalį. Viską reikia atmušti — parodyti darbo žmonėms tiesą. Kas tai padarys?

Pas mus trūksta kalbėtojų, trūksta spaudos, kad visa tai išaiškinti; reikia ir patiems būti kalbėtojais. Atsimenu pirmą savo "prakalbą," pasakytą New Kensington, Pa., paskiau su A. Slaseriūnu Wilmerding, Pa., ir tt. Dirbome, kaip kurie galėjome ir mokėjome: vieni sakėme prakalbas, kiti rašėme, dar kiti, ypač moterys, ėjo per stubas, per krautuves, rinkdamos ką gavo. Vėliau surengdavome bazarus ir pinigus siųsdavome į centrą, kuris pirko maistą, drabužius, avalynę bei vaistus baduoliams.

Neturint po ranka užrašų, po tiek metų sunku daug ką ir atsiminti, bet tenka pasakyti, kad Pittsburghas su jo priemiesčiais sukėlė gražios paramos Rusijos baduoliams. Bet kad visa tai padaryti, reikėjo kur nors tam komitetui susirinkti, kad apkalbėtų ir suplanuotų, kaip ir kur veikti.

Mums prisieidavo rinktis į privačius namus, ir rinkdavomės pas Baltrušaičius, 205 Senica St., ir pas Vestartus, 2110 Forbes St., į Jokubauskų namą. O tiesiai ties Jokubauskais Tustin gatvėj gyveno tūlas airių tautybės miesto šnipas. Jis, matomai, nužiūrėjo, kad mes čia dažnai renkamės (jis dažnai ateidavo ir į LMD namą, ir daug lietuvių pažinojo). Dar, gal, ir mūsų politiniai priešai mus jam ir įskundė, kas žino. Vieną naktį policija ir užpuolė Baltrušaičių ir Jokubauskų namus.

Suareštavo Baltrušaitį, M. Budniką, jo žmoną, jų 11 metų amžiaus dukterį ir J. Urboną. Klausinėjo Vestarto ir Sliekų, bet šie buvo tik ką išsikraustę kitur iš Jokubauskų namo, tai ir liko laisvi. Policijos nuovadoj apklausinėjus, ryte moteris paleido, o vyrus pasiliko.

Dabar mums ir vėl buvo naujas darbas ir rūpestis dėl tų areštantų. Šį sykį mums daugiausia rūpesčio sudarė Urbonienė, kuri, kaip anais metais Rimkus, grasino mums išdavimu, jei mes rumpu laiku neatiduosime jai vyro. Baltrušaitienė ir vėl susidorojo.

Vietos didlapiai, kaip paprastai tuose atsitikimuose daro, vėl triukšmavo dėl "raudonųjų" ir "Maskvos agentų." Jie išspausdino neva gautą laišką iš vietos komunistų partijos komiteto, kur reikalaujama tuojau paliuosuoti areštantus, arba visi miesto valdžios nariai išlėks į padanges ir tt. Žinoma, kad protingesni žmonės tam netikėjo, tai buvo paprasta didlapių taktika kiršinti silpnadvasius prieš susipratusius darbo žmones. Bet policijoj nerandant kaip prie areštuotųjų prikibti, po 7 dienos visus paleido.

Mes baduolių šelpimo darbą, kaip ir iki tol, vedėme toliau.

KOVA DĖL LIETUVOS VALDŽIOS RĖMIMO LMD

Įsisteigus Lietuvoj buržuazinei valdžiai ir pradėjus visiems ura-patriotams ją garbinti ir žvejoti iš žmonių pinigus, mums dažnai prisieidavo su jais kovoti, ypatingai LMD susirinkimuose, kada atsirasdavo ant stalo įnešimas paaukoti kiek pinigų iš iždo tai valdžiai remti arba jos bonus pirkti.

Suprantama, mes tam visada priešinomės, aiškindami, kad nebūtume žiopli ir necikvotume tam pinigų. Aišku, kad toks mūsų aiškinimas tiems patriotams nepatikdavo, ir LMD susirinkimuose eidavo tarp mūsų begaliniai ginčai. Mūsų pozicija tada buvo sunki, nepopuliari, mat, anos visos srovės—sandariečiai, socialistai, bažnytiniai, — sudarydami didžiumą, juokdavosi iš mūsų, sakydami: "Nu ką gi čia jūs priešinatės, argi jūs nematote, kad niekas jūsų neklauso ir nenori?" Mes gi atkirsdavome: Ateis laikas, kada atsiminsite mūsų žodžius, kad mes sakėme tiesą."

Tiesa, tada jie triumfavo, jų—sandariečių—vietinė kuopa išaugo virš šimto narių, SLA kuopa taip pat augo. Laikas bėgo, žmonės pradėjo daugiau susirašinėti su savaisiais Lietuvoje, daugelis namiškių iš Lietuvos pradėjo skųstis sunkiu ten gyvenimu, kiti pradėjo ir nuvažiuoti ten, kad pamatyti, kaip jų savieji ten gyvena.

Daug kam nepatiko toks Lietuvos žmonių gyvenimas. Jie ėmė skųstis tiems visokiems agentams, kad Lietuvoje nėra taip, kaip tie agentai pasakoja, ir tt. Dar labiau jie pradėjo išmetinėti agentams ir už tai, kad anie juos apgavo, siūlydami Lietuvos bonus ir visokius guzikėlius į atlapą, su kuriais, sakė agentai, kai jie nuvažiuos į Lietuvą, bus sutikti su benais, su ašaromis akyse, galės pasisveikinti su Smetona, ir tt. Bet kada jie ten nuvažiavo, niekas jų taip nepasitiko, neverkė, su Smetona ne tik nepasisveikino, bet nei pamatyti jo negalėjo. O kuomet jie rodė atlapuose guzikėlius, anie juokėsi, sakydami, kad jie nieko nežino apie tuos stebuklingus guzikėlius; jus, girdi, tie agentai apgavo, dar netgi žiopliais išvadino, ir tt.

Girdėjau vieną grįžusį iš Lietuvos J. Virbickui išmetinėjant: "Šia, imk tą savo guzikėlį, gadėm! Tu man sakei, kad su juo atlape galėsiu pasisveikinti su Smetona ir tt., o anie nieko nežino apie jokius guzikėlius, tik juokus darė iš mūsų ir durniais vadino. Atiduok man dešimtį dolerių tu sukčiau!.."

BAGOČIAUS PRAKALBA SUGRĮŽUS IŠ LIETUVOS

Kada Bagočius sugrįžo, tur būt antru sykiu, iš Lietuvos, rodos, 37 ar 38 metais, visas tas įkarštis apie Lietuvos "rojų" jau buvo praėjęs. Bagočius savo kalbą pradėjo dar tuo įprastu įkarščiu—Lietuvos meile. Girdi: "Kada mudu su Birūta (jo žmona) nuvažiavome į mišką, tai ji taip stebėjosi tų medžių išaugimu, kad norint pamatyti jų viršūnes, reikia galvą užvertus ir ranka laikyti kepurę, kad nenukristų nuo galvos!.."

Bet, pajutęs, kad publikoj nesudaro to ūpo, kaip kitados kalbant apie Lietuvą, jis tuoj persivertė kūliu ir pradėjo kalbėti iš kitos pusės, girdi: "Kas dabar beliko Lietuvoje? Miškai iškirsti, kurnekur dar palikę medeliai stypso, lyg tie keli plaukeliai ant pliko vyro galvos. Tiesa, lietuviai užėmė Klaipėdą, bet dabar gailisi tai padarę. Mat, vokiečiai yra kultūringa tauta, būdavo tie policistai apsukrūs, žvalūs vyrukai, paklausi jų ko, jie tuojau tau atsakys; gi dabar, kada lietuviai pastatė savo policiją, ant vienos kojos batas, ant kitos vyža, kepurę užsimaukšlinęs ant akių, paklausk ko, 'nežinau, ponuli'." Žmonės ėmė ploti, vadinasi, Bagočius atspėjo žmonių nuomonę apie Lietuvą.

(Bus daugiau)

Waterbury, Conn.

Gegužės 7 d. įvyko Lietuvių piliečių klubo balius. Reikia pasakyti, kad žmonių buvo, pagal narių skaičių, labai mažai. Nežinia, kame dalykas. Aš parengimu buvau pilnai patenkintas. Teko susitikti keletas draugų, kurių per keletą metų buvau nematęs. Pasikalbėjome apie praeitus laikus ir vakaras prabėgo labai gražiai ir greitai. Turiu pasakyti, kad šiandien daug geriau sveikatoje jaučiuosi.

Daktaras Jonas Stanislovaitis ir jo žmona išvyko ant poros savaičių į Meksiką ir dalyvaus daktarų konvencijoje. Velinu gero pasisekimo ir laimingai sugrįžti.

Pranešimas LLD 28 kuopos nariams

Gegužės 27 d. įvyks susirinkimas 103 Green St., 8 val. vakaro. Visi dalyvaukite.

J. Stružauskas

Baltimore, Md.

Linksma žinia

Kadangi pavasario metu išvažiavimai į laukus ir susitikimai su draugais ir pažystamais yra patys linksmiausi, todėlei mūsų LLD 25 kp. rengiamas piknikas "Laisvės" naudai birželio 12 d. itin bus įdomus. Dalyvaus Aido choras iš Brooklyn, N. Y.

Tai didelė retenybė baltimoriečiams turėti tokią gražią grupę dainininkų mūsų tarpe. Taipgi smagu matyti spaudoje, jogei mūsų kaimynai filadelfiečiai smarkiai darbuojasi suorganizuoti busą važiavimui į Baltimorę.

Mes baltimoriečiai bandysime nesuvilti savus draugus bei drauges, palinksmindami gera muzika ir pagamindami tinkamą maistą.

Tik svarbu nepamiršti —laikas birželio 12 d., vieta— Slovak National Home Park, 6526 Holabird Ave.

Pasimatysime tenai.

Vinco Duktė

Hartford, Conn.

Įvairios žinios

Laisvės choras rengiasi prie banketo su dainomis. Banketas įvyks birželio 5 dieną, 157 Hungerford St. Choras mokosis tris naujas dainas. Mokytoja Hollis ir pianistė S. Rusevičiūtė deda pastangų gražiai dainas susimokyti. Pasitikiu, kad tas pavyks. Prašome visus pasižymėti tą dieną ir dalyvauti.

Šeštadienį, gegužės 21 d., 157 Hungerford St., bus rodomi spalviniai paveikslai iš Lietuvos. Juos rodys daktaras J. ir K. Stanislovaičiai, kurie praėjusią vasarą būdami Lietuvoje juos nutraukė. Viso jie turi apie 500 paveikslų iš įvairių Lietuvos vietų. Rodymą ruošia LDS 79 kuopa.

L. Butkevičienę ištiko nelaimė. Jai kabinant prie langų puošmenas paslydo koja. Ji nukrito ir susilaužė ranką. Ranka sugipsuota.

Sirgo ir M. Raulinaitienė. Jai padarė operaciją. Dabar jau yra namie ir sveikata taisosi. Linkiu ligonėms greitai pasveikti.

V. K.

Kalbink užsirašyti Laisvę tuos, kurie jos dar neskaito.

LIETUVA PAVEIKSLUOSE

TURISTINIO ŽYGIO VADOVAS

Grupė Lietuvos turistų nutarė šiemet iš Klaipėdos dviračiais keliauti iki Vladivostoko. Šios kelionės organizatorius yra seniausias respublikos turistas, 73 metų amžiaus pensininkas Liudas Alseika. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą jis yra aplankęs Kazachstaną, Uzbekistaną, Kirgiziją ir kitus Azijos kraštus. Vėliau L. Alseika pabuvojo daugelyje pasaulio šalių. Nežiūrint senyvo amžiaus, jis tebėra tvirtas, pilnas energijos ir kasmet vyksta į turistinius žygius.

Nuotraukoje: Liudas Alseika.

Būsimos kelionės maršruto ilgis — 11,000 kilometrų. Kelionė užtruks 170 dienų. Kartu su L. Alseika vyks mokytojai Algimantas Knašas ir Algirdas Petkūnas, agronomas Gotfredas Šimkus, tarnautojas Domas Vitkus. Iš Klaipėdos jie iškeliavo š. m. gegužės 1 d. ir numato Vladivostoką pasiekti spalio 5-10 dienomis.

JAUNA PANEVĖŽIETĖ SPORTININKĖ

Šį pavasarį Lietuvos stalo tenisininkai žais su JAV sportininkais. Šiam susitikimus ruošiasi stipriausieji mažosios raketės meistrai — A. Saunoris, R. Paškevičius, N. Ramanauskaitė, L. Balaišytė, A. Tvaronaitė, V. Sirutytė ir kiti.

Pastaruoju metu didelę pažangą padarė ir Aldona Kondrotaitė, kurią matote nuotraukoje. Ši jauna Panevėžio moksleivė pernai iškovojo TSRS moksleivių spartakiados čempiono vardą.

Vilniuje atidaryta nauja moderni namų apyvokos reikmenų parduotuvė. Joje galima gauti visko— nuo adatos iki motorolerio.

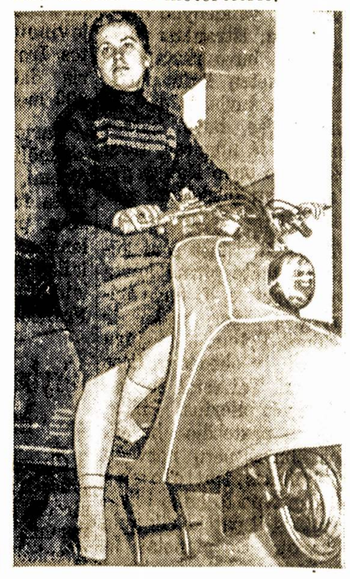

Ši graži lietuvaitė — tai pardavėja Marija Baltrukienė. Atrodo, kad ir ji pati norėtų šiuo puikiu motoroleriu pasivažinėti...

Šių metų sausio mėn Vilniuje, Valstybinio akademinio dramos teatro sodelyje buvo atidengtas paminklas įžymiajam lietuviškojo teatro veikėjui, režisieriui ir dramaturgui Borisui Dauguviečiui.

Neseniai Latvijos miškuose medžiotojai nušovė leopardą. Jis buvo pabėgęs iš zoologijos sodo ir keletą mėnesių gyveno miške.

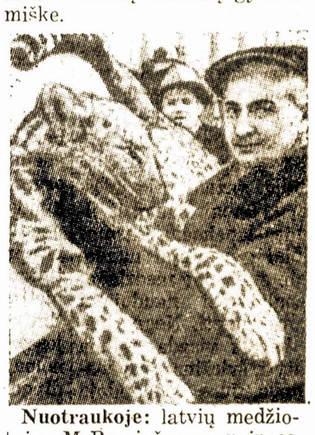

Nuotraukoje: latvių medžiotojas M. Berzinšas su neįprastu laimikiu — leopardu.

KAS TREČIAS ŽMOGUS MOKOSI

ANYKŠČIAI. — Buržuazinėmis laikais beveik pusė Kunigiškių apylinkės valstiečių buvo beraščiai. Dabar apylinkėje veikia septynmetė ir dvi pradinės mokyklos. Apie 30 kolūkiečių, baigusių Svėdasų vidurinę mokyklą, dirba "Lenino keliu" kolūkyje. Daugiau kaip 30 žemdirbių vaikų mokosi aukštosiose mokyklose ir technikumuose. Daugelis gamybininkų studijuoja neakivaizdiniu būdu specialiose mokyklose. Kolūkiečiai Valė Baukytė, Dalia Čepukonytė, Algimamantas Rudokas, Balys Jasaitis ir kiti mokosi Salų žemės ūkio technikume, Elvyra Zorubaitė — statistikos mokykloje. 14 kolūkiečių lanko Kunigiškiuose įsteigtą vidurinės mokyklos aštuntąją klasę.

Dabar kolūkyje mokosi kas trečias žmogus.

DRAUGŲ VENGRŲ UŽSAKYMU

VILNIUS.—Apie dešimt Tarybų Lietuvos įmonių gamina produkciją eksportui pagal Vengrijos Liaudies Respublikos užsakymus. Šiomis dienomis partiją staklių draugams vengrams išsiuntė Vilniaus šlifavimo staklių gamintojai.

Prezervavimo bei gręžimo stakles gamina šiai šaliai "Žalgirio" ir "Komunaro" staklių gamyklų kolektyvai. Į Vengrijos Liaudies Respubliką taip pat siunčia savo produkciją Vilniaus elektros suvirinimo įrengimų, Kauno "Nevies" gamyklų kolektyvai.

Iš Panamos Respublikos

Šiandien šeštadienis, paskutinė diena balandžio. Šiandien paskutinė diena panamiečių vasaros. Rytoj *Gegužės Pirmoji*, viso pasaulio darbo žmonių svarbiausia šventė. Panamiečiai Darbo dieną švenčia gegužės pirmąją. Kadangi šiemet Gegužės Pirmoji pripuola sekmadienį, tai Panamos valdžia paskyrė ir pirmadienį kaip šventę. Tokiu atveju mes turime tris dienas švenčių. Reikės pasidairyti ir pažiūrėti, kaip panamiečiai apvaikščios darbo žmonių dieną.

Čia yra tik du sezonai: žiema ir vasara. Nėra rudens, nei pavasario.

SAUSRA

„Panama yra svarbi ir įdomi šalis ne tik geografiniu atžvilgiu, bet ir klimato įvairumu. Čia per vasarą (tai reiškia, nuo gruodžio iki balandžio pabaigos) lietaus nė lašo. Tik išskyrus didesnius krūmokšnius ir medžius, viskas nudžiūsta, parunda ir žiežirbai nukritus, visi sudžiūvę augalai nueina dūmais, palikdami juodai rudus apnuogintus kalnus ir pakalnes. Dauguma galvijų laukuose, negaudami ganą žolės ir vandens, badu išstimpa. Panamos ūkininkas turėtų žiemą, kuomet visa gamta paskęsta augmenijoj, pasišienauti. Bet kol kas jis to nedaro.

Panamiečiai pasitinka Gegužės Pirmąją su didžiausiu džiaugsmu: viena todėl, kad ji yra Darbo žmonių šventė, o antra—ji yra pirma diena žiemos, kuomet liūtys prasideda, kuomet degančius miškus lietus užgesina, kuomet augmenys pradeda augti ir žaliuoti, ir kuomet visa gamta atgimsta iš mirtinos sausros.

Panamiečių vasara, nors ir saulutė nuslenka toliausiai į šiaurę, yra gana karšta, jei nėra debesynų, kurie laikas nuo laiko uždengia jos veidą ir sumažina jos spindulių karštį. Žiemą (panamiečių žiemą) saulutė tiesiog virš galvos pietų laiku ir turėtų būti karščiausia, bet debesynai apgaubia ją savo apsiaustu, iš aukštų oro sluoksnių šaltas lietus paplukdo žemės paviršių, oras atvėsta ir visa gamta atgyja.

NEINA Į DISKUSIJAS

Dar vakar, švenčių išvakarėse, mano kolegos, su kuriais aš dirbu, jau kalbėjo apie trijų dienų šventę. Jie man priminė, kad amerikiečiai švenčia darbo žmonių šventę (Labor Day) rugsėjo pradžioj. "Taip, taip," aš jiems atsakiau, nenorėdamas į ilgesnes diskusijas su jais eiti. Apie Gegužės Pirmąją aš priminiau, kad ji buvo Amerikoje pradėta švęsti kaip Darbo žmonių diena. Bet nežinau, dėl kokių tai priežasčių mes, amerikiečiai, nukėlėme ją į rugsėjo pirmąjį pirmadienį. Bet jie apie tai nutylėjo. Nežinau, dėl ko, bet man atrodo, kad jie pamanė, jog "tas amerikietis neturi supratimo apie Gegužės Pirmąją."

Panamiečiai į politines diskusijas su mumis, amerikiečiais, visai nesileidžia.

Šiandien priešpietėje nuvykau į raštinę truputį padirbėti, bet mano darbininkai ir kolegos švenčia Darbo Dienos šventę. Ir man pasidarė nejauku. Išvažiavau į Pacifiko pajūrį, prie Panamos kanalo žiočių, tų garsiųjų vartų tarp Atlanto ir Pacifiko, pasidžiaugti paskutine panamiečių vasaros diena.

Dangaus mėlynė kažkokia išblyškusi, palša. Lygiai 12-ta valanda vidurdienio. Saulė begailestingai kepina; oras šutrus. Atsistojau pamieruot savo šešėlio ilgį; bet jo visai nėra. Saulė tiesiog virš galvos. Iki birželio 21-mos ji gerokai nuslinks į šiaurę, ir šešėlis kryps į pietus.

VĖŽIŲ PIETŪS

Apie pirmą val. po pietų vėjelis pasidarė didesnis. Bet jis buvo iš pietų ir šaltas. Danguje pasirodė palšas debesėlis ir keletas lašų lietaus iš jo iškrito. Ištroškusi žemė akimirkoj susiurbė tą trupučiuką drėgmės. Apmirusi gamta lyg pradėjo alsuoti; iš žemės suskurdusios krūtinės pradėjo švelniai dvelkti garai, lyg ženklas jos alsavimo ir atgijimo.

Užėjau į valgyklėlę prie kanalo žiočių, kur galima gauti geros žuvienos ir vėžių. Keletas žuvininkų, nujausdami audrą, grįžo iš jūros. Aš jų užklausiau, kaip sekėsi žvejoti. Jis man atsakė, kad ne per geriausiai. Visos didžiosios žuvys pasprukę. Pamaniau, tas poros žodžių kalbininkas nėra pagyrūnas ir dviem žodžiais pasakė daug tiesos. Mums, rašeivoms, būtų galima iš jo daug pasimokyti.

Už dolerį gavau vėžienos pietus. Šviežį, skanūs. Nuotaika pagerėjo; net ir dėmesys jūra ir kanalo žiotimis paaštrėjo.

Čia didžiuma pastatų be stiklinių langų. Jie turi tik sienose didžiules atvaras su palmų lapų pintinėmis užlaidomis.

NEPAPRASTAS VAIZDAS

Sėdžiu prie staliuko netoli vienos iš tų atvarų. Kanalo išplauka į Pacifiką ir Pacifiko pajūrys matosi kaip ant delno. Pietuose blanki palša dangaus mėlynė dar tebesišaipo. Uolų kalneliai, lyg kanalo žiočių sargai, kyšo galvas iš Ramiojo vandenyno. Kai kurie iš jų stiebiasi debesų link. Bet jų viršugalvius jau pradėjo supti pilkieji rūkai. Ten į šiaurę, už kanalo, Atlanto pusėj stūksojo didžiausias juodas debesis. Jis savo juoda skraiste supa Panamos kalnynus. Jo krūtinę raižo virtinės žaibų; bet jis dar per toli ir griaustinio dar nesigirdi.

Beveik mano palange palengva slenka laivai ir laiveliai: vieni iš beribio Pacifiko į kanalą, kiti iš kanalo į Pacifiką. Vaizdas žavus. Jei būčiau piešėjas, nupieščiau puikų paveikslą.

Nei iš šio, nei iš to pietų vėjelis dingo. Šiaurinis vėjas (ne vėtra, Panamoj vėtrų nėra) pradėjo smarkiai pūsti. Juodasis debesis iš šiaurės priartėjo. Griaustinis pradėjo trankytis, net pastatų pamatus drebindamas. Žaibų strėlės pradėjo varstyti apylinkę iš visų pusių; lietus prapliupo lyg iš viedro ir paskandino ištroškusią žemę, srovės vandens šniokščia tarpkalnėmis.

Man priminus vienam iš pietautojų, kad balandžio liūtys ugdo gegužės gėlynus (April showers bring May flowers), jis melankoliškai nusišypsojo ir atsakė, kad netaip staiga, kaip čia. Jis irgi buvo amerikietis, tur būt iš šiaurinių valstijų.

Apie ketvirtą val. lietus liovėsi. Išprausta saulutė ir vėl išlindo iš vakarinių debesynų, žydri, šviesi ir jau nebe žiauriai deginanti, bet tik maloniai šildanti. Vandens srovės vis dar šniokščia tarpkalnėmis ir gatvėmis.

Tai tokia buvo paskutinė panamiečių vasaros diena.

Bevardis

Westwood, Mass.

Aplankiau drg. Žukauskus

Gegužės 1 d. aplankiau draugus Žukauskus, kurie gyvena prie dukters. Draugas Žukauskas, veteranas veikėjas, sveikas būdamas, aktyviai dalyvaudavo mūsu mitinguose ir paskirtą jam darbą sąžiningai atlikdavo. Tiesa, jis neiškalbus žmogus, tai jam visuomet paskirdavo tokį darbą, kur mažai reikia kalbėti. O ką ir kalbėti apie Petronėlę Žukauskienę, kuri su visa siela atsidavus darbininkų reikalams. **Pav., po Antrojo karo, kuomet tėvynė atsišaukė drabužių, tai Petronėlė, važiuodama į darbą ir iš darbo gatvekeriu numezgė-nunėrė apie aštuoniasdešimt porų kojinių ir pirštinių!**

Draugas Žukauskas, po sunkios operacijos, labai sumenkęs, bet priimdamas LDS pašalpos čekį, apsidžiaugė... Tas tik parodo, kaip yra naudinga prigulėti prie **Lietuvių Darbininkų Susivienijimo,** nes ne tik kad draugai nelaimėje aplanko ir suramina, bet finansiniai suteikia paramą.

Pakilome ir jau ruošiamės draugus apleisti, iš virtuvės išeina jų duktė Elena. Pasisveikinus, pirmiausiai užklausiau, ką veikia meno srityje?

—Šiuo sykiu nieko neveikiu, išskiriant tai, kad savo sūnelį mokau muzikos.

—O ar nebūt galima sudaryti meno grupelę Bostono apylinkėje?.

—Sunku, kuomet seniai iškriko, o, antra vertus, nėra iš ko...

Gaila, kad jau buvome sukilę eiti namo ir nebuvo progos plačiau su Elena pasikalbėti. Kai So. Bostone gyvavo Laisvės choras, Elena keleris metus ji vadovavo. Ir dabar neatsisakytų, jeigu būtų galimybė sudaryti meno mylėtojų grupelę.

Jaunutis

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai.

Philadelphia, Pa.

Gegužės 1 d. įvyko Literatūros Draugijos VI-tos Apskrities komiteto posėdis. Posėdyje dalyvavo ir svečių. Komiteto raportai neblogi. Kuopų veikla, išskiriant Philadelphijos ir Baltimorės, silpnas. Yra kuopų su mažu narių skaičiumi, tačiau komitetas deda pastangas jas palaikyti. Pasveikintas Draugijos suvažiavimas su skelbimu.

Na, ir nusitarta suruošti "Laisvės" naudai išvažiavimą. Kada išvažiavimas įvyks, bus pranešta vėliau.

Juo rūpinsis drg. Lipčius. Reikia priminti ir tai, kad draugė Abraitienė svečius pavaišino gerais pietumis. Vėliau susirinko daugiau ir pokalbiai nusitęsė iki vakaro.

Nusitarta laike Apskrities metinės konferencijos, kuri įvyks Chester, Pa., suruošti banketą pagerbimui draugo Lipčiaus jo gimtadienio proga. Draugas Lipčius pilnai to pokylio užsitarnauja. Jis aukoja spaudai. Jis Apskrities komiteto narys. Jo pastangomis palaikoma Literatūros kuopa Chesteryje. Jis darbu ir maistu prisideda prie surengimo "Laisvės" naudai piknikų. Jis turi daug ir gerų draugų, ir todėl tikimasi turėti šaunų pobūvį.

—:—

Draugai Bekampiai pasitraukė iš Republikonų Klubo šeimininkystės. Kiek teko patirti, jie grįš gyventi į savo seną vietą Avalon, N. J., pajūryje. Na, ir ta proga pas draugus Bekampius įvyks "Laisvės" naudai metinė iškilmė—piknikas. Ir tikimasi piknikierių ne tik iš Pennsylvanijos, bet ir iš kitų valstijų. Kuomet piknikams vietų nėra, tai šis piknikas bus tas sąskrydis, kuriame galės suvažiuoti visi "Laisvės" rėmėjai.

—:—

Įsitėmykite, "Laisvės" skaitytojai, kad gegužės 21 d. (šeštadienį) turėsime progą pamatyti didžiulį filmą iš Lietuvos apie poeto Juliaus Janonio gyvenimą. Mes, gyvendami Lietuvoje, ne visi turėjome progą susipažinti su poeto Juliaus Janonio gyvenimu ir darbais. Janonis mirė jaunas, bet jis sukūrė ir paliko gražų indėlį į literatūrą.

Tad čia ir bus proga su jo gyvenimu susipažinti. Filmo rodymas įvyks Republikonų Klube, 2530 North 4th St., prasidės 7:30 val. vakare. Būkite patys ir pasakykite savo artimiesiems, kad ir jie būtų.

Primenant Literatūros Draugijos 6-tos apskrities posėdį, reikia priminti ir tai, kad nusitarta, progai pasitaikius, surengti draugams Stanislovaičiams paveikslų iš Lietuvos rodymą.

—:—

Philadelphiečių veikla įeina į normalias vėžes. Į trumpą laiką bus antras filmų iš Lietuvos rodymas. Trečias artimoje ateityje.

Važiavimas busu į Baltimorės "Laisvės" naudai pikniką birželio 12-tą. Prisirengimas prie mūsų organizacijų seimų ir parengimų irgi nelengvas darbas.

Prisirengimas prie pikniko "Laisvės" naudai padaugus Bekampius taipgi sunkus darbas.

Reikia pabrėžti, kad tas darbas nėra jaunų žmonių darbas, bet senosios mūsų kartos, senų veteranų, pasišventusių tokiems darbams, kad išlaikyti mūsų judėjimą, organizacijas, spaudą. Ir dar pridėjus draugui Lipčiui rengiamą banketą, negalime sakyti, kad filadelfiečiai neveikia.

—:—

Philadelphijos kaimynas Chesteris turi gražų klubą su namu ir baru. Sakoma, narių turi apie 220 ir visi santaikoje sugyvena. Sakoma, turi ir lietuvį klebioną su mažu skaičiumi parapijonų. Tačiau progresyvios organizacijos silpnos. Klube, sakoma, yra ir jaunų žmonių.

Sekama VI-tos Apskrities konferencija įvyks šioje kolonijoje.

Pilietis

So. Boston, Mass.

Turėjome gražų susirinkimą

Gegužės 5 d. atlaikėme du susirinkimus: LDS 62 kuopos ir Literatūros 2-os kuopos. Draugų susirinko gražus būrelis, tai buvo smagu ir mitinguoti, o, prie tam, kai visi draugai ima dalyvumą.

Kadangi šiemet turėsime net dvi delegacijas: vieni važiuos į aukščiau minėtus seimus, o kiti į **Lietuvą,** tai kad pagerbti ir palinkėti joms sėkmės, tai kuopos nutarė birželio 12 d., pirmą valandą pietų laiku turėti išleistuvių banketą po numeriu 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Privalu priminti draugams, jog šis parengimas bus paskutinis po stogu šį pavasarį, tai bandykime ateiti ir palinkėti delegatams sėkmės ir kartu pasakyti: "Sudie" 318 Broadway iki rudens!

Jaunutis

BALTIEJI JAU BĖGA IŠ KONGO KOLONIJOS

Elizabethville, Kongo. — Birželio 30 dieną Belgija sutieks nepriklausomybę Kongo kolonijai. Belgija užimą tik 11,775 ketv. mylių plotą ir turi 10,000,000 gyventojų, o Afrikoje valdė Kongo koloniją, kuri užima 904,750 ketv. mylių plotą ir turi 15,000,000 gyventojų. Teritorijos plotu Kongo yra beveik 80 kartų didesnis už Belgiją.

Tokio. — Japonijos žvejai sako, kad juos apšaudė Pietinės Korėjos kariniai laivai.

PHILADELPHIA, PA.

Jauną, patrauklią moteriškę, 18 iki 30 metų amžiaus, išmokysime masažavimo. Šaukite CU. 9-4200, 10 A. M. iki vidurnakčio. (37-39)

Hart, Mich.

Kelias pastaras dienas lietus kasdien lyja, šalta, o sekm., geg. 8 d. vakarop buvo pradėję smarkiai snigti, gi ant rytojaus vėl visą dieną lijo. Vienok visur žolė žaliuoja, medžiai apsilapojo, sodai žydi.

Jau yra atvažiavusių darbams darbininkų—Meksikiečių iš Texas valstijos. Tuojau krautuvėse pakėlė reikmenų kainas.

Šiame mieste yra namų pardavimui ir rendai.

Ūkininkai parduoda kiaušinius po 35 centus už tuziną, o krautuvėse 50 c.; pieną 100 svarų $3.25 — 5 c. kvortai, o krautuvėse 25-26 c. kvortai

Prie šerifo buveinės yra kalėjimas, jame būna tankiai po keletą įnamių-kalinių, vis jauni vyriokai.

Turime 8 bažnyčias, sekmadieniais jos turi maldininkų. Yra pora tavernų—gėrikų nestokuoja. Yra 4 valgyklos, kurios vakarais ir sekmadieniais uždaros. Yra 3 barbernės. Mieste gyventojų apie 1,800—2,000. Prieš kelias savaites sudegė pora krautuvių—drabužių, taverna ir dantisto ofisas. Yra 3 medicinos daktarai, 3 dentistai 2 vaistinės, 3—5 garažai, 2—3 įmonės prezervavimui uogų, vaisių, jose darbas sezoninis; žiemos metu jos uždaros. Yra pumpų dirbtuvėlė, kurioje dirba gal tuzinas darbininkų.

Hartietis

Philadelphia, Pa.

Helen Mattis ligoninėje

Helen Mattis dabar randasi ligoninėje — Presbyterian Hospital, 51 N. 39 St., Phila, Pa. Kambarys 3119.

Linkime jai greitai pasveikti.

Anna Zalneraitienė

Stockholmas. —Mirė švedų kompozitorius Dr. Hugo Alfvenas.

LAWRENCE, MASS., FILMAI IŠ LIETUVOS

Pietūs --- Skanūs Valgiai

BUS RODOMI FILMAI "JULIUS JANONIS" ir KITI

Gegužės 29 May, 2 Val. Dieną

Maple Park, Methuen, Mass.

Paveikslus rodys Jonas Grybas ir K. Briedis

Širdingai kviečiame visus atsilankyti.

Rengėjai

APGAULĖ DIEVŲ GARBEI

LYTIES GARBINIMAS. 144 psl. Kaina $1.50.
Istoriški faktai dievo sūnų, nekaltų mergelių ir kryžiaus išvystymas iš lyties meilės.

ŠVENTRAŠČIO TIKROVĖ (Numaskuota Biblija). 156 psl. $1.50
Nurodo biblijos dievo platinimą karų, nemoralybę, apgaulę, apiplėšimą ir t. t.

KUNIGŲ KOVA UŽ DAUGPATYSTĘ. 204 pusl. $1.50.
Istoriški įrodymai, kunigai vedė po kelias moteris ir priedui turėjo suguloves dėl pasigerinimo Dievui.

Imant visas knygas sykiu ..... $3.00.

Gaunama pas autorių:
T. KUČINSKAS, 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill.
KNYGAS GALIMA SIŲST LIETUVON

Filmai iš Lietuvos po JAV lietuvių kolonijas

ROCHESTER, N. Y. — gegužės 14 ir 15 dienomis, Gedemino Klubo Salėje.

PHILADELPHIA, PA. — gegužės 21 d., 7.30 vakaro, Lietuvių Republikonų Name, 2530 N. 4th St.

BALTIMORE, MD. — gegužės 22 d., Lietuvių Salėje, 851-853 Hollins St. Bus du rodymai: 2-rą valandą ir 7-tą valandą vakare.

WORCESTER, MASS. — gegužės 27 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Klube, 29 Endicott St.

LAWRENCE, MASS. — gegužės 29 d., Maple Park, Bus rodomi "Julius Janonis" ir kiti nauji filmai iš Lietuvos.

J. Grybas ir Cl. Bready
102-02 Liberty Ave.,
Ozone Park 17, N. Y.

LIETUVIŲ GYVENIMAS LIETUVOJ IR AMERIKOJ

1. **LIETUVA ŠIANDIEN**—tai nedidelė knyga puslapiais, bet labai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarpe tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 pusl. Kaina $1.00.
2. **AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS**—Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kalbos ir kultūros labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina $2.00.
3. **ŠIRDIES ROMAI** — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina $2.00.
4. **ŠLIUPTARNIAI** — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina $2.00.
5. **ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI** — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl.

Visos 5 knygos sykiu tik $5.00 čia arba ir į Lietuvą.
Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Pokylis pas Bekampius

Vasaros sezono atidarymo proga rengiamas sąskrydis, kuris įvyks sekmadienį, gegužės 29 d., 147 13 St., Avalon, N. J. Kviečiame draugus ir drauges iš visų apylinkių dalyvauti šiame parengime. Visus užtikriname, kad būsite patenkinti, pasigrožėsite gamtos gražumu, linksmai praleisite laiką ir paremsite naudingą tikslą. Ant stalų bus prikrauta lietuviškų dešrų, vištienos ir kumpio. Valgio užteks visiems. Gėrimų taip pat nestokuos.

Širdingai kviečiame visus draugus ir pažįstamus dalyvauti. Norintieji turėti nakvynę praneškite iš anksto.

Jos. ir Elzbieta Bekampiai

Lawrence, Mass.

Ištiko nelaimė T. Shimkonienę. Jai einant skersai Essex gatvę kokia tai moteris su automobiliumi parmušė ir pabėgo. Shimkonienei sulaužė ranką ir užgavo šoną. Linkiu greitai pasveikti.

Gegužės 1 d. buvo surengta "Sover party" Deomai Penkus (Penkauskaitei). Žmonių dalyvavo apie 400. Buvo ir studentų iš kolegijų. Deoma baigs kolegiją birželio mėnesį.

Deoma apsives su Ricardu Niol, kuris jau 8 metai lanko kolegiją, turi daktaro laipsnį, bet mokosi aukštesnio mokslo. Gabus vaikinas. Už gerą mokymąsi jis gavo per 6 metus veltui mokytis kolegijoje. Linkiu jauniems daug laimių.

Gegužės 7 d. lietuvių moterys buvo surengusios puikų banketą pagarbai motinų. Gerai, kad tokius parengimus suruošia. Visi privalome gerbti motinas, nes jos augindamos sūnus ir dukras paneša daug vargo, dažnai pačios nedavalgo bet juos maitina, prižiūri ir nedamiega. Reiškiu pagarbą visoms motinoms.

Maple Parko komitetas buvo sušaukęs visuomeninį susirinkimą parko reikalais. Nutarta nudažyti svetainę, išmaliavoti virtuvę, darbas turi būti atliktas pirm gegužės 29 d.

Gegužės 29 d. Maple Parke įvyks pirmas didelis parengimas, tai banketas sukėlimui "Laisvei" ir kitai darb spaudai finansų. Bus skanių valgių. J. Grybas ir K. Briedis parodys filmus, gamintus Lietuvoje.

Prašome tikietus įsigyti iš anksto, o tikietų platintojus priduoti pinigus ir grąžinti neparduotus tikietus kelios dienos pirm parengimo, kad rengėjai žinotų dėl kiek žmonių pagaminti maisto.

Aplaikiau gražų atviruką iš Lietuvos nuo R. Vaigausko su Gegužės Pirmosios sveikinimais. Ant atviruko yra sekama dainelė:

Sveika būk,
Gegužės Pirmoji,
Taikingoj Tarybų šalyj!
Sveika būk,
viešnia mylimoji
Visų, kurie kaujas toli
Už laisvę, už taiką ir duoną.

Dainelę mokosi Ig. Čiulada ir sudainuos Maple parke.

S. Penkauskas

LLD 2 Apskr. banketas įvyks gegužės 21 d.

Bankete pagerbsime Povilą Bėčį

Lietuvių Literatūros Draugijos Antrosios Apskrities banketas rengiamas gegužės 21 dieną.

Banketas įvyks Liet. Kultūriniame Centre, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Šiame bankete pagerbsime Povilą Bėčį, ilgametį LLD CK iždininką.

Gaspadinės pagamins skanių valgių. Aido choro kvartetas ir solistė E. Brazauskienė mums padainuos. Viskas už $2.50.

Galėsime visi kartu smagiai pasilinksminti.

Kviečiame visus ir visas dalyvauti šeštadienį, gegužės 21 d.

LLD 2 Apskrities Komitetas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

J. VALSTIJOMS STOKA 135,000 MOKYTOJŲ

Washingtonas. — National Education Association paskelbė, kad nors šiemet ir baigs mokytojų mokslą 130,000 jaunuolių, bet iš jų tik apie 95,000 stos prie to darbo. Rudenį mūsų šalyje bus stoka 135,000 mokytojų.

VĖL VARTOJA DURTUVUS IR GAZINES BOMBAS

Seulas. — Naujoji Pietinės Korėjos vyriausybė eina senosios keliu. Prieš vaidžios rūmus buvo susirinkę apie 2,000 studentų, reikalaudami, kad esamasis seimas pasitrauktų. Valdžia užleido juos kareiviais, kurie vartojo gazų bombas ir durtuvus.

BEN-GURION NORĖJO VYKTI Į T. SĄJUNGĄ

Tel Avivas. — Ben Gurion, Izraelio premjeras, buvo užklausęs Tarybų Sąjungą, ar jis gali atvykti į Maskvą pasitarti su Chruščiovu. Tarybų Sąjunga atsakė, kad akivaizdoje to, jog Izraelio valdininkai nedirba taikos sutvirtinimui, tai jo atvykimas dar būtų per ankstyvas.

PNOMPENHAS, Kambodija. —Čionai per penkias dienas viešėjo Kinijos premjeras Chau En-lai.

Briuselis. — Belgijos kolonijoje Kongo įvyko tarp policijos ir vietos gyventojų susirėmimas. Sužeista virš 20 policininkų. Kiek nukentėjo vietos gyventojų žinia nepasako.

JIS ATSISAKĖ NUO SENATVĖS PENSIJOS

Sidnėjus, Australija. — J. White, 91 metų, atsisakė nuo pensijos, nes jis susirado darbo už dailydę. Jis dar gaudavo ir bedarbio pagalbą.

BUDAPEŠTAS.—Vengrija. — Vengrija ir TSRS pasirašė prekybos sutartį dėl 1961-1965 metų. Tarybų Sąjunga pristatys į Vengriją 9,000,000 tonų metalo, 2,800,000 tonų anglies ir 6,600,000 tonų aliejaus.

KAIRAS. — Arabų šalių laivakroviai sulaikė boikotavimą JAV laivų, o New Yorko prieplaukoje sulaikytas boikotavimas arabų laivo "Cleopatra."

Columbia, S. C. — Virš 600 negrų protestavo prieš studentų baudimą už "sit-down" streikus.

DAR VIENAS PAVEIKSLAS "VERKIA"

Graikų kolonijoje pravirko "dievo motinų" paveikslai. Į trumpą laiką jau trečias paveikslas "apsiverkė". Vis tai įvyksta New Yorko "Šv." Povilo parapijoje. Šį kartą "apsiverkė" Peter Koulis šeimoje paveikslas. "Stebuklo" pamatyti susirinko daug žmonių.

Žmonės sako: "Trys grybai jau perdaug į barščius". Kažin ar nebus perdaug ir tų "ašarojančių" dievo motinų paveikslų?

New York International orlaukyje besileisdamas užsidegė didžiulis "B-707" lėktuvas. Visi 100 keliauninkų ir 9 įgulos žmonės išsigelbėjo sveiki.

UKRAINA BROOKLYNE

Kartais labai netikėtinai ir netikėtinoj vietoj gali užeiti arba rasti stebėtinai interesingą vaidmenį. Balandžio 24 d. Aido Choras nuvedė mus brooklyniečius į senąjį Williamsburgą savo interesinguoju koncertu, į Ukrainų svetainę, ant trečio aukšto, kurios niekada nežinojau Brooklyne gyvendamas, arba prie jos gyvendamas per arti penkiasdešimt metų. Svetainė ant Grand St. ir Driggs Avenue.

Pasitaikė atsisėsti pirmoj eilėj sėdynių. Prasideda jau programa ir pakyla pirmutinė užlaida. Atsidengia panorama — ir kokia dar panorama! Ukrainos bažnytkaimis ir jo aplinka. Negali akių nuo vaizdo atitraukti, pamiršdamas net ir pačią programą. Akis traukia toli, toli gilioji perspektyva. Pradedi nagrinėti net tas vietas, kur dangus susilieja su žeme. Ko čia pradedi nerasti ir ko nematyti, kas širdžiai taip miela! Ausys klauso dainų, bet akys ir mintys lekioja Ukrainos bažnytkaimio ir laukų panoramoje.

Pasilenkęs prislinksta draugas Vinikaitis ir klausia, man kumštelėjęs: "Ar tu esi ant svieto matęs tokį gilų paveikslą, kaip ta ten užlaida?"

Jis nežinojo, kad mano akys jau seniai ten joje atskiras dalis nagrinėja.

Tai artisto gabumai perspektyvoj, linijinėj ir orinėj, kuomi jis padaro paveikslo trečią dimensiją — paveikslo gilumą. Sceneri-jas piešiant, daug kas bando nupiešti reginį gilų, bet ne visiems ir ne visada tas sėkmingai duodasi. Rembranto laikais daug labai gerų piešėjų buvo, bet retas kuris bandė gilius piešinius piešti, todėl, kad perspektyvos pažinimas jiems nebuvo taip gerai žinomas, kaip dabar. Bet, matyti, šiam ukrainiečiui piešėjui perspektyvos piešimas taip žinomas, kad jis žiūrovus stačiai žavėja perspektyviniais piešiniais.

Na, gal ir antras dalykas sužingeidavo žavėtis piešiniu mane, Vinikaitį ir, be abejo, kitus todėl, kad jame buvo tiek daug malonaus lietuviškumo gamtiškai, kas mums taip aiškiai dar prisimena. Va, pirmiausiai matosi šulinys, rentiniais apvestas, prie kurio ir pakrypus svirtis. Arti šulinio tas malonusis vienmarškinis didelis beržas nuleistomis šakomis, kaip kokios šešiolikinės kasomis. Na, ir kryžius už tvoros, prie pat šulinio, kaip ir Lietuvoje būdavo. Dar ir pagražintas, ką darydavo ir rūpestingesni lie-viai, kurie tikyba buvo permirkę. Apie visą jo viršų apvestas padailinimo stogas, kuris panašus kaip ir į kokį vežlankį.

Bet čia kryžius be "mūkos," kas kiek priimniau mano jausmams. Ortodoksai krikščionys, matyti, krucifiksų viešai nenaudoja, kaip Romos katalikai. Kada aš pamatau pas katalikus brutališką jų tikybos simbolį—"mūką" ant kryžiaus, manę visada šiurpas nukrečia. Tik pamislyk, prikalk žmogų ant kryžiaus, įsmeik į žemę ir kišk visiems į akis per laikų laikus. Žmogus, kuris gali pasirinkti tokį tikybos simbolį, turi būti be galo žiaurių jausmų.

Net ir tvoros čia tokios lietuviškos—tai karčių, tai statinių. Už tvoros—rožės žydi, žolinės ir krūmokšlinės, prie šiaudiniais stogais triobų. O aplink triobas klevai, obelių sodai.

Triobos jau taip panašios lietuviškoms senosios Lietuvos. Tūlos jų mūrinės, o kitos medinės, balkių surėstos. Kaip anais laikais ir Lietuvoje, kuris biednesnis, to ir stubelė buvo mažesnė ir medinė, šiaudais dengta, langai keturiom šybom. Bet kuris turtingesnis, to trioba ir mūrinė, ir čerpėmis (kėgeliais) dengta, su gonkomis prie durų, o jos langai jau šešių šybų. Viena tokių čia stovi už pat to šulinio ir svyruoklio beržo.

Tai nebūtų kaimas, jeigu jame nematytum saulėgrąžos. O čia dviejų žiedai tau stačiai akis veria savo maloniąja kadmumo geltonąja spalva. Jos grūdus gali stačiai jausti, kuris esi kramtęs vaiku būdamas.

Per kaimą, tąja ilgąja bažnytkaimio "ulyčia" tavo akis nuveda į banguojančius laukus, kur kitame kaime, arba stačiai ant laukų matosi vėjinis malūnas, kur panašiame esu dienų dienas praleidęs ir kurių pilna mūsų apylinkė buvo. Veluk jo sparnų stovio malūnas neveikia — gal šventadienis, o gal vėjo nėra, — nes malūnininkas taip jo sparnus palikdavo, kai malūnas neveikdavo. Net norisi pas jį nubėgti ir pazylioti, kaip darydavau vaiku būdamas.

Tarpe trobėsių, klevų, beržų ir sodų stovi paskendusi bažnyčia-cerkvė svogūniniu bokštu. Jeigu ne tas bažnyčios svogūniškas bokštas, kas simbolizuoja rusų ir ukrainų bažnyčią, tai vargiai kas lietuvių atsirastų sakyti, kad čia ne praeities Lietuvos reginys-panorama.

Dabar pradedu suprasti, kodėl tiek daug yra panašumo lietuvių ir ukrainų dailėje — mene ir abelnai kultūroje.

A. GILMAN

Draugijas prašome:

Organizacijas prašome birželio (June) 26-tą nerengti piknikų, o dalyvauti mūsų piknike Camp Midvale, N. J.

Amerik. Sveturgimiams Ginti Komitetas

AIDO CH. EKSKURSIJA Į BALTIMORE, MD.

Birželio 12 d. Aido choras važiuoja į baltimoriečių gegužinę-pikniką. Jei randasi norinčių turėti linksmą su aidiečiais ekskursiją, meldžiam tuojau užsisakyti vietą buse. Šaukit: MI 7-5958 pas Cl. Bready. Aidietis.

Susirinkimas

LLD 1 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 13-tą d., 7:30 v. v., 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Turim keletą labai svarbių klausimų. Būkime visi ir skirtu laiku. Valdyba

---

Pekinas. — Kinijoje vėl prakasta tūkstančiai mylių irigacijos kanalų, kurių pagalba bus apdrėkinama 32,000,000 akrų žemės.

Ką veikia Aido choras

Ar jau Aido choro vakacijos?

Taip maniau aš, taip ir daugiau aidiečių manė.

Laiškas iš Baltimorės pakvietė Aidą padainuoti jų piknike birželio (June) 12. Nutarta nuvykti ir palinksminti baltimoriečius.

Antras kvietimas, tai padainuoti Philadelpijoje lietuvių draugijų seimų-suvažiavimų metu. Aidas ten dainuos liepos 3-čios vakarą. Tai vakacijų nesimato.

Choras labai gerai padarė pasižadėdamas į dvi vietas nuvykti su daina. Nors nėra lengva, bet reikalas didelis ir svarbus.

Štai choras turi susimokęs daug gražių dainų ir jos kuo ne visos Lietuvoje parašytos ir lietuvių kompozitorių padabintos grażiomis gaidomis. Tad, kad pagražinti parengimus, piknikus, banketus mes, choriečiai, prakaituosime. Sykiu su mumis darbuosis ir mūsų mokytoja Mildred Stensler, kuri dės visas jėgas, kad gražias dainas gražiai padainuotume publikai. Kiek man yra žinoma, tai šiais metais choras daugiausiai ir sunkiausiai dirbo, bet ir vėl ryžtingai ir vieningai dirbsime, kad tuos Lietuvos jaunų rašytoju-poetų ir muziku meno kūrinius žavingai ir jausmingai pateiktume mūsų progreso visuomenei.

Chorui dovanos

J. Aleksaitis $10.00
P. Baltrėnas 5.00
Onutė Emočiūtė ... 5.00
Anna Philipse iš Stamford, Conn. 5.00
G. Stasiukaitis iš Cliffside, N. J. .. 5.00
J. Aleksina 3.00

Aido choras širdingai dėkoja mūsų choro rėmėjams, kad jie suteikia progą chorui gyvuoti ir vesti tą gražų menišką darbą pirmyn.

Choro korespondentas

MINĖJO GIMTADIENĮ

Aidietis Vincas Kazlauskas prieš kiek laiko minėjo savo gimtadienį. Jis ne toks žmogus, kad prie pečiaus atsisėdęs su žmona metelius skaičiuotų. Ryžosi pasilinksminti su Aido choru, kuriame jis yra korespondentu ir šiaip darbščiu nariu. Bet ta diena buvo pirm choro koncerto, kuomet pamokos buvo dažnos, ilgos ir jose kiekviena minutė brangi.

—Ne, negaliu tų brangių minučių savintis, bet ir gimtadieniui nedovanosiu, —pasakė Kazlauskas, Savo dieną jis kantriai nutylėjo, o į pirmą po koncerto pamoką jis ir žmona Ona atvyko nešini vaišėmis choriečiams. Tai pasaldino choriečiu ir taip jau malonų po pavykusio koncerto vakarą.

E-nė

PATAISA

Laike mano piešinių parodos draugė Wilsonienė daug pasidarbavo prie maisto išdavimo ir patarnavimo svečiams, o rašydamas apie dirbusius parodoje, kažin kaip, netiksliai jos vardą praleidau nepaminėtą.

Labai atsiprašau draugės ir pasižadu saugoti, kad tas daugiau nepasikartotų.

V. Kazlauskas

Vaikai galės dirbti farmose

Gub. Rockefelleris pasirašė bilių, kuris leidžia vaikus nuo 12 iki 14 metų amžiaus dirbti farmose prie uogų, vaisių ir daržovių nuėmimo.

Mirė

Bal. 26 d. mirė brooklynietis Kazys Aleliūnas, 69 m. amžiaus. Palaidotas bal. 29 d.

Geg. 2 d. mirė brooklynietis Pranas Mickūnaitis. Palaidotas Geg. 6 d.

Geg. 1 d. mirė Salomėja Šiškienė, gyvenusi Richmond Hill, N. Y. Palaidota geg. 5 d.

Bal. 30 d. mirė brooklynietis Dom. Galeckas. Palaidotas geg. 4 d.

Sveiksta

Mary Krunglienė laimingai pergyveno operaciją. Ją atlankiusiai savo draugei E. Kasmočienei sakė, kad spėkos laipsniškai grįžta. Kai išbus 10 dienų po operacijos, tikisi galėti grįžti namo. Ji randasi Jamaica Hospitalyje.

TŪLI VAIRUOTOJAI PRARANDA LEIDIMUS

Bureau of Motor Vehicles skelbia nemažo skaičiaus auto vairuotojų vardus, kuriems leidimai yra suspenduoti dėl vienokio ar kitokio prasižengimo.

Tarp jų randasi ir lietuvis Sigitas Navickis, Ozone Park, N. Y.

Filharmonijos choro koncertas Brooklyno Muziejuje

Sekmadienį, geg. 15, kaip 2 val. po pietų Brooklyno Filharmonijos Choro koncertas įvyks Brooklyno Muziejuje, ant Eastern Parkway.

Prie choro bus ir solistų. Įėjimas veltui. Puiki proga išgirsti gerą muzikalinę programą.

Nežinosi, kaip senas pienas

Gub. Rockefelleris pasirašė bilių, kuris leidžia be pažymėjimo dienų pieną pristatyti į krautuves. Pirmiau buvo ant pieno bonkų uždėtos datos. Dabar pirkdami pieną nežinosime kaip jis senas.

Tai pieno trusto laimėjimas. N. Y. miesto administracija ir naudotojų grupės tam priešinosi, bet, matyt, gubernatorius į tai nekreipė dėmesio.

Negrų Darbo Taryba auga

Negrų Darbo Tarybos N. Y. skyrius jau turi virš 500 narių ir dabar veda vajų pasiekti 1,000 narių iki nacionalės konvencijos, kuri įvyks Detroite gegužės 28 ir 29 dienomis.

Veikimas pagyvėjo, kai negrai ir baltieji studentai įsitraukė kovon už lygias negrų teises su baltaisiais pietinėse valstijose.

Prašo finansinės paramos

Savaitraštise "Worker" atsišaukia į visuomenę prašydamas finansinės paramos, taipgi ir gauti daugiau skaitytojų.

Laisviečiai irgi prašomi prisidėti su finansine parama.

Beveik po mėnesio laiko boikotavimo laivakroviai iškrovė siuntinį iš arabų laivo "Cleopatra".

PRANEŠIMAS

BALTIMORE, MD.

LLD 25 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, gegužės 14 d., 2 val. popiet, 2219 W. Pratt St. Prašomi visi nariai atsilankyti. Dar yra nepasimokėjusių duokles už 1960 metus, ateikite ir pasimokėkite, tai palengvinsite kuopos valdybai.

Sekretorius

KRISLAI

(Tąsa iš 1-jo pusl.)

Vienas fašistinis "National Review" žurnalo kolumnistas šaukia, kad pažangųjį filmų rašytoją Albertą Maltzą reikėtų sušaudyti. Jis taipgi šaukia ir prieš Frank Sinatrą, įžymųjį Hollywoodo artistą-daininiką. Niekina ir kitus pažangesnius artistus.

Tai parodo, kad ir vėl Hollywoode kas nors jau ruošiasi prie raganų gaudymo, kas nors nori uždaryti burnas pažangesniems rašytojams ir artistams.

Po pirmiau pravestų Hollywoode makartinių tyrinėjimų nemažai žymių rašytojų ir artistų nukentėjo, bet sykiu ir Hollywoodo vardas žemai nupuolė. Argi vėl pasikartotų senoji raganų gaudymo istorija?

—:—

Trumano administracija yra davusi Pietų Afrikos valdžiai 150 milijonų dolerių. Eisenhowerio administracija pirmiau davė 100 milijonų dolerių, o dabar pridėjo dar 23 milijonus.

Matote, kaip mes doshūs esame barbariškai Pietų Afrikos valdžiai, kuri nežmoniškai persekioja ir šaudo negrus. Sarmata mūsų kraštui taip daryti.

—:—

Ne vien Pietų Korėjos ir Turkijos studentai gerai veikia, bet ir Amerikos studentai išsijudina.

Washingtonan suvažiavo 373 studentai iš 188 mokyklinių įstaigų ir 38 valstijų. Suvažiavimas nusitarė padėti pietinių valstijų negrams kovoti už lygias teises.

Už tokį šaunų darbą tenka juos pasveikinti ir sykiu paremti juos svarbioje jų misijoje — kovoje už civilines žmonių teises.

—:—

Pietų Korėjos studentai gražiai apsidirbo su diktatorium Syngman Rhee, kuris buvo įtraukęs ir mūsų kraštą į "policinį karą," kuriame apie 54,000 amerikiečių ten paguldė savo galvas.

Kiek pirmiau diktatorius Batista buvo priverstas pabėgti iš Kubos. Neišgelbėjo jo sosto nei amerikiečių doleriai nei ginklai. Dreba kinkos ir kitų diktatorių, kuriuos mūsų vyriausybė doleriais ir ginklais palaiko.

—:—

Minėdami Hitlerio gimimo dieną, tūli hitlerininkai užpuolė žaloti 400 metų senumo žydų kapines Pietų Vokietijoje. Jos jau per 30 pastarųjų metų nebebuvo naudojamos laidojimui.

Išvartė ir sudaužė apie 50 akmeninių antkapių.

Vakarų Vokietijoje hitlerininkai turi laisvas rankas daryti žydams žalą. Rytų Vokietijoje, kur yra socialistinė santvarka, tie barbarai pažaboti.

MASINIS MITINGAS UŽ FORANDO BILIŲ

Geg. 18 d. vakare, Madison Square Garden įvyks masinis mitingas, kad paremti Forando bilių, kuris dabar Kongrese svarstomas. Mitingą šaukia unijos.

Forando bilius, jeigu būtų priimtas, suteiktų seno amžiaus žmonėms veltui medikalinę pagalbą.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172
426 Lafayette St.